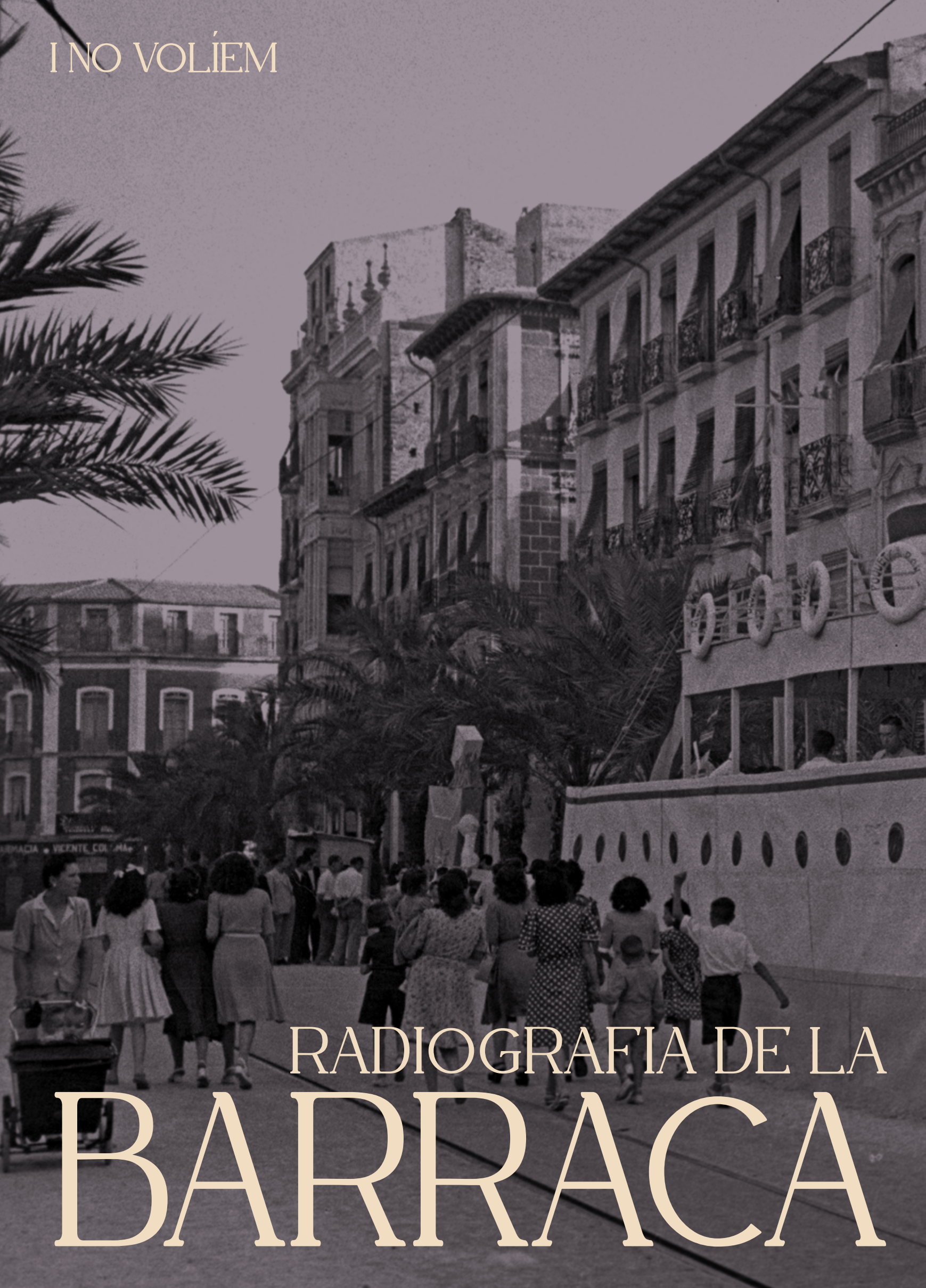


I NO VOLÍEM



RADIOGRAFIA DE LA
BARRACA

2026

Text: Alfredo Aracil
Traducció: Josep Amand Tomàs
Fotografies: Arxiu Històric Municipal. Ajuntament
d’Alacant, Arxiu Federació de Barraques
i col·laboradors

Edita: Barraca I no Volíem, 2026
Dipòsit Legal: A 464-2011

Disseny i maquetació: David Hercha
Disseny portada: “Barraques”. David Hercha
Fotografia portada: Fotografia Sánchez, Arxiu
Històric Municipal. Ajuntament d’Alacant
Fotografia contraportada: Fotografia E. Bañón,
Arxiu Històric Municipal. Ajuntament d’Alacant
Impressió i enquadernació: INGRA Impresores

Col·labora la Conselleria d’Educació, Cultura
i Universitats de la Generalitat Valenciana.



«El llibre ha participat en la convocatòria
dels premis de la Generalitat per a la
promoció de l’ús del valencià»

I NO VOLÍEM

RADIOGRAFIA DE LA
BARRACA



Barraca 'Els Trenta U', 1934. Fotografia Sánchez, Arxiu Històric Municipal. Ajuntament d'Alacant.

ÍNDEX

RADIOGRAFIA DE LA BARRACA	9
Els primers passos	17
Primera Bella del Foc, taurina.....	27
L’aportació de les Barraques.....	31
Bones relacions.....	39
Característiques	45
Vals i taquilles.....	51
Anècdotes	59
Artistes alacantins.....	63
Protagonistes de la nit	67
L’altra Barraca	73
BARRACA I NO VOLÍEM	79
Records 2025	80
Comissió I no Volíem 2026	86
Programa de Festes 2026	87
Portalà 2026	88
Foguera Sèneca-Autobusos	90
Bellea Sèneca-Autobusos	91
Foguera infantil Sèneca-Autobusos	92
Bellea infantil Sèneca-Autobusos	93
Dames d’Honor infantils Sèneca-Autobusos	94
Dames d’Honor Sèneca-Autobusos	95

RADIOGRAFIA DE LA
BARRACA

Alfredo Aracil

“El somni de la festa de Fogueres que ara ja no visc, habitualment, comença per a mi amb el despertar, en lloc d’acabar amb ell. Ara que ja no les visc, estant en un altre lloc en les dates de juny, la “Despertà” que sent lluny amb el runrun dels motors de la memòria, desperta en mi ganes de festa. Ara sí que eixiria dels llençols, m’acostaria a la “barraca”, unir-me als meus companys, mesclar-nos amb els participants del primer de les cercaviles a dur a terme al llarg de la jornada i respirar l’aire del carrer, mesclat amb l’olor de pólvora cremada, expulsada amb l’explosió de canyes voladores, traques i parelles de coets.

No obstant això de nou he de romandre quiet, tot sol a l’habitació dels somnis. Amb els ulls de bat a bat viatge on vull. Els carrers comencen a fer olor de pólvora, la música anuncia la presència de les belleses i les seues dames d’honor, els monuments continuen sense enrojolar-se per mostrar la seua intimitat, davant la presència dels primers visitants precursors d’una concurrència poc habitual.

Em sent protagonista, con en els meus millors temps. En finalitzar la desfilada pel perímetre del districte, en el nostre recinte comptant amb l’assistència de la representació femenina, degustarem junts, “barraquers” i “foguerers”, el clàssic i tradicional “esmorzar alacantí” que, un any més serà amenitzat per la banda de música contractada per la comissió de la “foguera”.

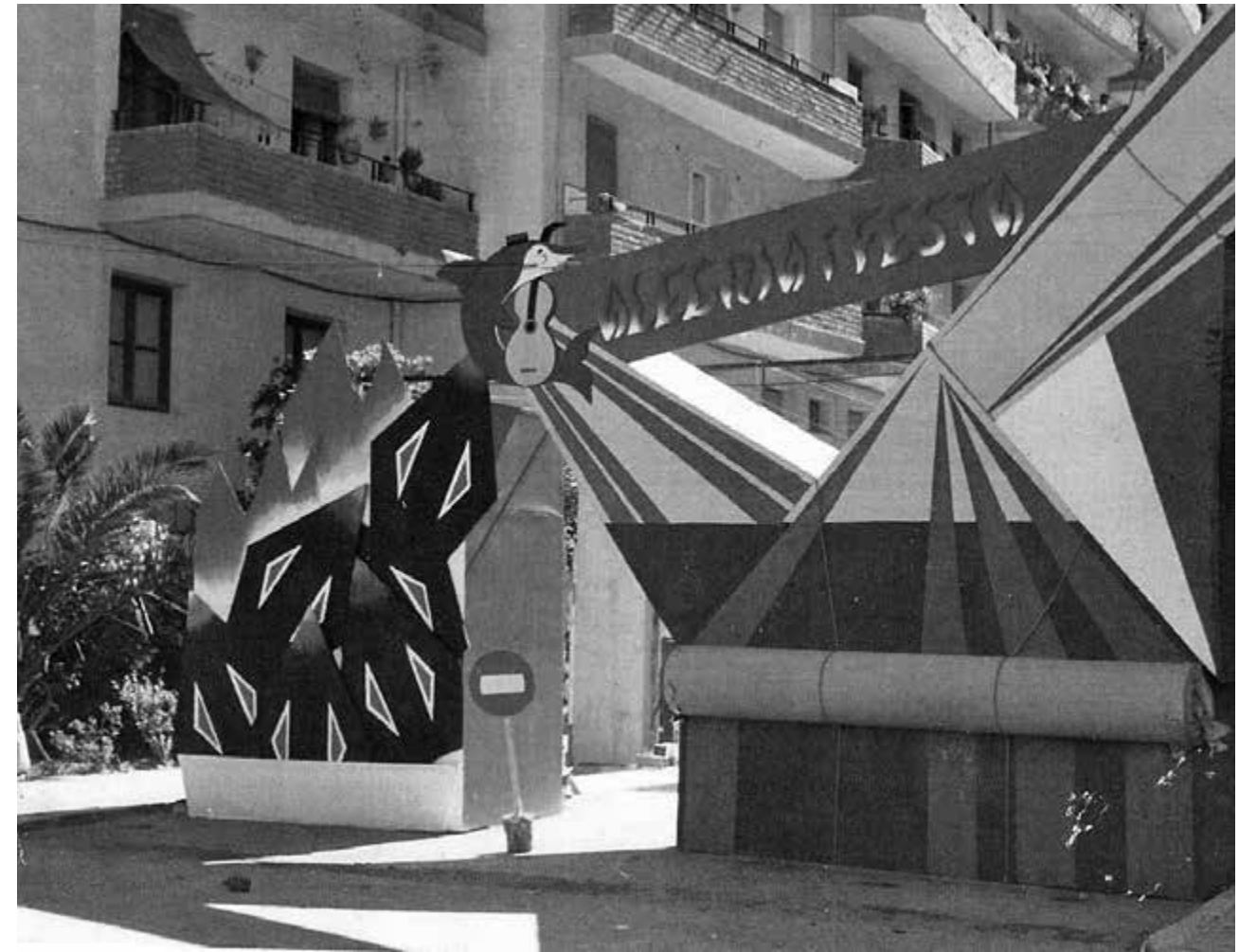
Em reincorpore en el llit i trac el cap al balcó. Res. Ni un transeünt pel carrer. Em costa però he d’assumir que no és la música el que motiva l’alteració del meu sistema nerviós. Ni l’habitació fa olor de pólvora, ni escolte les notes musicals i, molt menys, advertisc el juvenil i encantador somriure de la bellea del districte i les de les seues dames d’honor. De nou m’he tornat a equivocar. Em done la volta amb la intenció d’aconseguir al meu somni i continuar gaudint del meu somni. Demà o potser encara avui, serà un altre dia”.

.....



(1)

1. 1943 Barraca 'Los Gorilas'. Arxiu Històric Municipal. Ajuntament d'Alacant.



(2)

2. 1973 Barraca 'Alegria i Festa'. Arxiu Federació de Barraques.

-Què és, què significa o representa una “Barraca” en l’engranatge de les festes oficials d’Alacant?

-No et respondré d’una manera eloqüent o preponderant, sinó més prompte amb senzillesa i claredat. Si no et sembla encertada, tornarem a insistir en això.

-D’acord.

-Ningú, ni els més veterans, els més experts, els més visionaris, els més romàntics, ni els més optimistes, podrien arribar a pensar que la irrupció de la “barraca” –ja que, com veurem més avant va ser tan sols una- encara que tres anys més tard que la festa “Fogueres” -any 1928- pogueren arribar a convertir-se en una peça fonamental d’aquesta. Aquesta afirmació la ratifica el fet que, des de fa molts anys, en l’organigrama de la Comissió Gestora –avui Federació- figura un “barraquer”, com a representant dels seus companys.

-Em sembla molt positiu.

-D’entrada et diré que avui no es concep la nit de Sant Joan a Alacant, sense aquests “campaments” de l’alegria i el bon humor que són les “barraques” estratègicament emplaçades a la ciutat. La “barraca” és l’estació de repòs després de l’atrafegat recorregut al costat de la “foguera”. Retrocedint en el temps, és la típica “venda” ciutadana en la qual degustar un fresc “colom” que renova les energies perdudes en el bulliciós caminar entre obres d’art, el destí de la qual és la fatídica foguera.

-Per a començar no està res malament. Crec jo.



(3)



(4)

3. 1976 Barraca 'Tot per la Festa'. Arxiu Federació de Barraques.
4. 1985 Barraca 'Xe Quin Pet Tenim' de Francisco Granja. Arxiu Federació de Barraques.

RADIOGRAFIA DE LA BARRACA



(5)

-És un col·lectiu que reflecteix una psicologia i té un paral·lelisme innegable amb la Foguera.

-Com s'entén?

-La comissió del districte consumeix en uns instants el resultat d'un llarg esforç. Raó per la qual els seus motius són fugaçs, destinats a la breu vida que comença en la "plantà" i culmina en una flamerada. Inspiració, d'altra banda, que no ha de plasmar en matèria perdurable, sinó esbossar-se en imatges de fum.

-No està mal la definició.

-La "barraca" és el fruit de tot un any d'estalvi, treball i enginy, malbaratat en una nit joiosa. La temptació prevista i no resistida de la saborosa copa al costat de la dona estimada, amb so de música suggeridora.

-I, una mica més?

-Sí. En el fons de tot això —en el simbolisme de la Foguera i de la Barraca— és present l'entranyable agermanament d'un grup d'homes que reconcentren les seues energies, per a soltar-les d'una vegada en el goig de l'exaltació, com a rematada a la manifesta demostració d'amistat i companyia, que s'inunda el recinte en el qual se situa, encara que en aquesta ocasió hagen canviat el lloc on reunir-se, quasi diàriament i preferir el cel assolellat del matí i l'estrellat de la nit, per l'anyenc saló de l'entitat Cultural-Recreativa-Esportiva, del barri, en la qual solen reunir-se al llarg de l'any.

-És una bona definició, no hi ha dubte.

-Abundant més en la teua pregunta anterior et diré que la "barraca" pot entendre's com la prolongació de l'habitual tertúlia de carrer o veïnal, extrapolada a l'exposició del públic.

-Aquesta definició és reduïda, però concloent.

5. 1996 Barraca 'El Cabasset'. Arxiu Barraca 'El Cabasset'



(6)

RADIOGRAFIA DE LA BARRACA

ELS PRIMERS PASSOS

A pesar que a penes portàvem uns minuts de diàleg vaig pensar que probablement a mesura que la conversa fora prenent cos i davant la perspectiva que el meu amic pretenguera desviar el diàleg, en comprovar el meu desmesurat interès per familiaritzar-me, com més millor en el tema, vaig pensar que el més encertat, per part meua, havia de centrar-se en preguntar amb discreció i escoltar amb atenció. I em vaig alegrar enormement en percebre en les meues oïdes:

-Com, si no, haguera sorgit la primera "barraca"?

-Aquesta dada igual que els ja comentats, sí que resulta expectant.

-Tractaré d'explicar-me millor encara. Molt abans que nasqueren les festes que avui són orgull i satisfacció dels alacantins i el paradís de l'esbarjo, de quants en aquestes dates ens visiten, a més de servir de trampolí per a crear noves empreses i llocs de treball, és el paladí de l'amistat, la col·laboració, la diversió i la gaubança. L'afició als bous ja existia a Alacant i molt arrelada, a pesar que les corregudes de major envergadura se celebraven els dies de Sant Joan i Sant Pere, sense desmerèixer les del Corpus i la patrona, la Verge del Remei, així com alguna altra, que tenien lloc per diferents motius, relacionats amb dates o esdeveniments esdevinguts a la ciutat.

-I quina concomitància existeix entre els bous i les Fogueres?

-Ara molta. Recorda que et parle de principis de segle. L'actual carrer Sant Vicent, situat en el mateix lloc que avui i conservant el mateix nom, en una vesprada de bous, es transfigurava per a convertir-se en l'arteria més popular de la ciutat i també la més concorreguda.



(7)

- El que, sens dubte, guardarà relació amb alguna circumstància.
- Així és. Hem de tenir present que la citada artèria comença en l'Avinguda d'Alfons El Savi i finalitza en la Plaça d'Espanya, on se situa la plaça de bous. Amb una antelació més que considerable a l'inici del festeig, les dues voreres es van poblant gradualment de vianants.
- Amb quin objecte?
- Amb un únic. Gaudir de la presència dels matadors i les seues quadrilles, en els seus habituals i condicionats automòbils, amb el clàssic càntir en la tradicional “vaca”, de trànsit des de l'Hotel Samper —en la Rambla— fins al lloc anhelat. A més de...
- Si els protagonistes ocupen l'interior del vehicle com els reconeixien?
- Si no et precipites i permets que t'ho explique, t'ho agrairé.
- Perdona la meua intromissió.
- Era l'època en la qual en la nostra capital, com en la de qualsevol altre lloc d'Espanya, els habitatges que solien construir-se comptaven amb planta baixa i dos pisos i als afores i amb major abundància, solament de planta baixa.
- Sí, coneixia el detall.

RADIOGRAFIA DE LA BARRACA

-El que ocorre és que, com he començat a relatar-te, a més del panorama que ofereixen els vehicles ocupats pel matador i subalterns —tres banderillers, dos picadors, un mosso d'estocs i un ajudant del mosso d'estocs— lluint la indumentària d'acord amb l'espectacle que interpretaran, estan els “cotxes de cavalls” perfectament engalanats entre els quals destaquen el “cabriolé”, el “simón”, la “berlina” a més d'altres carruatges, fins i tot la “tartana”, els quals solen transportar parelles abillades exclusivament per a l'ocasió, per la qual cosa elles no es priven de lluir sobre els seus muscles la mantellina blanca, negra o verda i al cap la pinta de nacre o carei.

-Un espectacle multicolor, sens dubte.

-A més d'aquest doble capítol es mostrava el que oferien els propis aficionats del carrer i encara quan mancaven de mitjà de transport, no descuraven la seua indumentària adequada a l'esdeveniment que es proposaven presenciar i, d'acord amb les seues possibilitats econòmiques, vestien d'acord amb la “norma” que dictava la moda per a ocasions com la que comentem. És a dir, vaig portar complet, sabates i barret —el clàssic de palla conegut com el “Ricardito”- blanc amb la cinta negra generalment, envoltant la copa. En altres casos no es cobrien el cap, conservaven els pantalons però desproveïts de jaqueta i les sabates, de color negre o blanc o tots dos colors, així com també abundava el marró i blanc.

-I, sense oblidar-se del cigar pur per a delectar-se amb el fum i l'aroma durant el desenvolupament de la correguda.

-Bona observació. A pesar que molts d'aquests personatges no eren addictes al tabac, complien amb la tradició amb la condició d'imprimir caràcter a la seua afició.

Després d'escoltar semblant epistolari, sense poder contenir-me li vaig etzibar:

-Crec que ens hem eixit del tema.

-M'apreste a reprendre-ho. Parlant dels edificis de planta baixa, abans fins i tot de l'arribada de l'estiu, els veïns solien canviar l'interior de l'habitatge per la vorera o prop d'ella, darrere de rebre l'aire que arribava des del Postiguet, portant la brisa marinera i el silenci de les palmeres.

-El que demostra a primera vista un gran sentit de la familiaritat.

-Tu ho has dit! Així era en efecte. Els inquilins del mateix edifici formaven alguna cosa així com una família nombrosa.

-Pel que sembla la situació constituïa un costum arrelat.

-Tal com ho penses. Exempts de formar cercles o calcular posicions, cada veí s'acomodava on albirava un espai i, començava la xarrada! Que en les vesprades de l'estiu, sobretot, els habitants del nostre carrer i els de les altres del barri, principalment els que habitaven en les plantes baixes, solien eixir a la vorera proveïts de cadires, banquetes i hamaques, acompanyats de la tauleta plegable de fusta i la pila de cartes de la baralla espanyola o la capseta repleta de fitxes del dominó.

-El que determina que d'imaginació i mitjans de distracció no mancaven.

RADIOGRAFIA DE LA BARRACA

-Aquest hàbit va proliferar a marxes forçades i sense que a penes s'adonaren d'això. Després de les voreres van arribar les calçades –més prompte part d'elles- així que els carrers van “ser presos” pels habitants que a penes deixaven buits per al normal tràfec de vehicles de motor o carros de tracció animal.

En observar que el gest del rostre del meu interlocutor variava d'una forma poc habitual en ell, vaig comprendre la raó. I, tan sols se'm va ocórrer dir:

-Descura que no tinc en compte el temps que empres a afanyar-te a continuar.

-Soc conscient que he tornat a caure en el mateix error. Continu amb el tema, pel fet que el que ve a continuació és de quant, en realitat, pensava informar-te. Doncs bé, aquesta singular manera de procedir, accentuada sensiblement en les barriades, a mesura que es va anar acreixent s'aproximava amb igual intensitat a la capital i com era d'esperar, no es va replegar a l'hora d'arribar també a l'Avinguda d'Alfons El Savi.

-Què tenia de particular, a més del comentari taurí ja relatat?

-És que potser et sembla minsa la importància que suposa la presència de centenars de persones sense alterar l'ordre, aplaudint i victorejant fins a esgargamellar-se, als ocupants dels vehicles que circulaven per la calçada?

-El que encara no aconseguisc enllaçar és la relació entre un tema i un altre.

-Tornant a les “reunions” de carrer, he de fer-te saber que aquestes mateixes sessions es van traslladar a l'esmentada avinguda promogudes, precisament, per molts dels pioners d'altres districtes urbans. I a què es va deure?, em preguntaràs, possiblement. I et responc: a la seua afició als bous! No. No m'interrompes, per favor. A la volta de l'esmentada artèria abans citada, se situava el bar “Julio Abril”, cèlebre en el seu temps ja que, a més de disposar d'un local ampli, que servia al seu torn, de sala de reunions de les tres penyes taurines amb major renom en la capital, comptava també amb una “barra” repleta d'ofertes noves i exquisides.

-Revelarem els noms de les penyes?

-Per descomptat, que sí! Pren nota: “Els Bufalandios”, “Club Magritas” i “Els trenta-u”. Espera, que t'espera conèixer l'afinitat d'aquestes entitats amb les festes de “Les Fogueres de Sant Joan”. Potser estic equivocat?

-No. Exactament, és així.

-Les festes avui declarades de “Interès Turístic Internacional”, camí del centenari, van nàixer l'any 1928. Això no és nou. Tres anys més tard, el mes de maig, l'última de les Penyes citades, no existia com a tal. Segons els més vells del lloc el seu naixement es va forjar a l'interior del ja citat bar. Va succeir així: “Trobant-se un grup de clients assidus, aficionats a la tauromàquia –igual que quasi la totalitat de visitants- en l'establiment esmentat, un d'ells va proposar a la resta constituir-se com “Penya”, amb tots els drets i deures inherents.



(8)

RADIOGRAFIA DE LA BARRACA



(9)

-Que agosarat...!

-Espera que encara queden serrells... La veritat és que la resta de companys van acceptar la proposta. Calia “batejar-la” i va ser el mateix promotor el que, amb gran desimboltura i soltesa –sempre segons les fonts citades- es va afanyar a comptar als presents, la qual cosa li va donar la xifra: 31!, que coincidia amb l’any que assenyalava el calendari. Però resulta que, a més, el mes de maig era portador de 31 dies. Amb semblants vímets segurs es mostraven d’elaborar un meravellós i perfecte cistell. Per això no van dubtar a adjudicar-li el títol que ja es coneix com a Penya “Els trenta-u”. Després de realitzats els tràmits burocràtics necessaris, l’objectiu es va complir i la penya va quedar legalment inscrita en el lloc idoni.

-Cert que resulta interessant.

-I ara ve la guinda que endolceix i decora el pastís. Prepara’t! La veritat és que en proferir aquesta frase el meu amic em va deixar una miqueta confús.

RADIOGRAFIA DE LA BARRACA

-Hem de reprendre la xarrada en el punt en què la deixem aparcada.

-Tu em diràs, perquè no ho recorde.

-Veuràs com sí. Es tractava de traslladar el costum de carrer de “prendre el fresc” a la porta de casa, a la façana del bar “Julio Abril”, ja citat.

-Tens raó. Quasi ho oblidava.

-El “fundador” de la flamant penya va continuar en el seu propòsit, insistisc, d’acaparar no solament la vorera, sinó també part de la calçada.

-Amb quin propòsit?

-Al principi es desconeixia. A pesar que la major part de socis pensaven que l’única fi que li guiava podria consistir a delimitar l’espai del transeünt, a fi de gaudir de major folgança a l’hora que els clients de l’establiment, es decidiren per romandre al carrer.

-I, quin va ser en realitat?

-No t’ho creuràs...

-Et puc assegurar que després de l’escoltat, el que vinga a continuació no crec que m’impressione prou, com per a suplir-ho.

-Perquè allà va. El president de la recentment estrenada Penya “Els trenta-u”, “sense encomanar-se a Déu ni al diable”, comptant tan sols amb la conformitat dels socis, van iniciar i va finalitzar les gestions burocràtiques necessàries a l’Ajuntament i, en la nit del 21 de juny, va sorgir plantada al carrer Sant Vicent –molt pròxima al citat bar “Julio Abril”- una “Barraca”, semblant a les de l’Albufera valenciana, d’una mica més de 4 metres de llarga per 2 ‘ 50 d’ampla i quasi la mateixa altura, amb el rètol de l’entitat promotora en la façana principal de l’obra.

-Quin era l’objecte?

-Al principi pareix que pretenien menjar, sopar i descasar en el seu interior, però a la vista de les seues dimensions, moltes persones no podien introduir-se en ella. Referent a això existeixen comentaris que no han sigut quantificats a través de notes de premsa, comunicats d’altres característiques, que la citada obra comptara amb cavitat, ja que les versions més sòlides apunten tan sols a la façana que es va construir i va mostrar al públic i no a l’esbós que es va presentar per a la seua aprovació. -I, la reacció?

-Per part de qui? Tingues en compte que era la primera vegada que, des dels tres anys anteriors en què van aparèixer plantats els monuments artístics, l’espai que comentem estava completament “voltat” –en expressió col·loquial- per les artèries d’Alfons El Savi, Plaça del Mercat, Rambla i Plaça de Chapí, juntament amb unes altres, convertides en districtes foguerers. Les mateixes zones l’any següent i el que li va continuar fins al que desitjava arribar de nou, com és el 1931. En el qual entre els nous districtes que anaven fluïnt, es trobava el de la tantes vegades citada carrer de Sant Vicent. El que sí que està acreditat és que, ja fora portada o “barraca”, els responsables de la idea van instal·lar la seua “caserna general” fins i tot, prenent com a terreny propi part de la calçada, la qual cosa òbviament, dificultava i alterava el trànsit dels vianants.



(10)



(11)

RADIOGRAFIA DE LA BARRACA

PRIMERA BELLEA DEL FOC, TAURINA

Era necessari, al meu judici, variar de tema amb la condició de donar un gir a la conversa, a pesar que, conèixer de prop les vicissituds de la primera “barraca” de la història de la “festa mes fermosa” de la ciutat en la qual “L’Hivern passa l’Estiu”, no pot ser més interessant. I així li ho faig saber al meu amic que, complagut em permet que li formule una altra pregunta.

-Recordes qui va dir que “si les barraques no existiren, les festes de Fogueres estarien òrfenes de sentit?”.

-Descura, que et responc immediatament, si bé abans permet que et facilite una dada que molts alacantins el coneixeran, encara que potser queden alguns que l’ignoren. Pot ser la continuació i final del tema que acabem d’aparc.

-Continua.

-Hem comentat que la primera “barraca” va sorgir per idea i sagacitat d’un aficionat taurí, l’any 1931. Doncs bé, a l’any següent la Comissió Gestora va convocar un concurs per a triar a la Bellea del Foc, sense que en les bases s’especifiquen les característiques i procedència de la institució a la qual la candidata representa. La penya taurina “Club Magritas” –a la qual ja he citat- encara que la dada està sense confirmar de manera fefaent i digne de crèdit, admetent com a vàlids els comentaris sorgits, una vegada coneguda la decisió del jurat, i puix que s’ha recopilat del rumor de carrer –al qual les circumstàncies ens porten- tot sembla indicar que els socis de l’al·ludida Penya, en comprovar que l’any anterior –com igualment ja arpleguem amb profunditat- una Penya amiga i companya de saló de sessions, va plantar la primera “barraca”, no van deixar passar l’ocasió i van presentar a la senyoreta de 17 anys, Amparito Quereda Bernabeu, la qual va ser la triada entre altres vuit senyoretes més, totes elles representants d’igual nombre de districtes foguerers, per a ostentar aquest títol, considerat el més important que fins al moment, quantifica el màxim òrgan rector de la “festa del foc”, avui “Federació de les Fogueres de Sant Joan”.

RADIOGRAFIA DE LA BARRACA

-Tenies raó. És una gran notícia. Ideal per a recordar-la i admirar-la una vegada coneguda.

-I ara responc a la teua pregunta anterior. No. No conec a l'autor d'aquesta frase. D'igual manera és cert que les “fogueres” no serien millors si les “barraques” desaparegueren, perquè aquestes són un brollador d'alegria, una potència festiva nascuda d'un clima sa, un receptacle que arreplega l'entusiasme familiar per a cedir-lo generosament al carrer, trencant l'egoisme de la intimitat. I aquesta peculiaritat no es pot negar, per molt difícil d'entendre que a alguns els poguera resultar.

-Opine que els temps han canviat i el pensament també.

-El que és igual a reconèixer com a encertat el que va dir un altre “barraquer” no menys rellevant, parafrasejant el símil: “Si les barraques no existiren calia inventar-les”.

-És veritat que la frase ha sigut ben aprofitada.

-No obstant això, no és menys cert que si les obres artístiques de cartó-pedra erigides de llarg a llarg de la nostra ciutat són la màxima expressió, artística i simbòlica de “Les Fogueres de Sant Joan”; si les comissions Fogueres constitueixen el seu cervell i el seu missatge viu, les “barraques” s'estenen com una autèntica columna vertebral de la festa, pels carrers, fins a convertir-les en part dels nostres propis habitatges. I la pregunta seria aquesta: Pot existir una imatge més popular, més quotidiana d'un poble en plenes festes? Pense i afirme que no.

-Ja m'adone que t'ho prens de debò.

-No es tracta d'acceptar-ho amb més o menys èmfasi. El que ocorre és que si parlem de les “barraques” hem de fer-ho amb rigor i serietat. No hem de centrar-nos tan sols en el vel del lleuger, versàtil i populatxer com fa alguns anys, afortunadament els necessaris per a oblidar el seu nefast ressò.

-Ací em despiste. Ho sent, no et seguisc.

-Fa anys—espere i desitge que no quede ningú que encara pense així—les “barraques”, en opinió amb total lleugeresa i absència de rigor, d'un reduït grup de lliure pensadors, mancats de definició concreta, “eren portadores de xerinola incessant al llarg dels tres dies de festa, sense que els inquietara tot quant ocorreguera més enllà d'on tenien delimitat el rectangle utilitzat com a recer per a mitigar les seues “orgies” i esvair els seus problemes”.

-Quina llàstima! Mai vaig arribar a pensar que poguera haver-hi persones així.

-El que et confessaré, és molt a pesar meu, creu-me. No obstant això si et compte les interioritats d'una “barraca” he de ser fidel a mi mateix i respectuós amb els qui poden accedir al seu coneixement. I també i com a important i referent predominant, perquè segons tinc entès aquesta circumstància que tracte de transmetre't ja no es duu a terme. I he d'afegir d'igual manera, que l'escena, per fortuna, es representava en pocs recintes festers.

-De nou has aconseguit activar el meu interès.

-El meu és, per contra, facilitar-te el major nombre possible de dades i anècdotes.

RADIOGRAFIA DE LA BARRACA

-T'estàs referint a experiències personals?

-Considera-ho com estimes apropiat. Però t'assegure que és totalment cert.

-Això, ni ho dubte!

-Hem de partir de la base que, arribades les festes, les persones que freqüenten la “barraca”, preferentment al llarg de les tres nits en què està més “activa”, es pressuposa que acudeixen “convidades” per diferents raons i per algun membre de la comissió d'aquesta.

-Així és, en efecte.

-Bé. Llavors escolta atentament el que ve a continuació.

-Descura, soc tot sentits.

-Recorda que t'he esmentat i recalcat, “convidades”. Doncs bé, Què em dius si aprofitant el moment de descans de l'orquestra, apareix en la teua taula un senyor somrient i portant unes tires de paper numerades? Les utilitzades en les rifes populars i ràpides. El qual al mateix temps que anuncia l'ocasió, per a vendre la rifa en la qual sortegen, allí mateix una botella de licor! Donada pel propietari de la “barra” instal·lada a aquest efecte, durant el servei diari dels dies festius.

-La meua resposta és que em resulta tan ridícul i fora de lloc que si en comptes de ser el teu qui m'ho manifesta, fora un altre, dubtaria de la seua credibilitat. No entenc que si al llarg de l'any, durant el període i de la forma que fora -que és això de menys- demostra el seu suport a la “barraca”, quina classe d'invitació li ofereixes si li cobraràs en aquest mateix moment parteix o tot el que consumirà?

-Veig que ho has captat. I encara resulta més grotesc no que dupliquen la rifa, sinó l'espectacle en el qual es converteix el que, pel que sembla, els seus protagonistes consideren com a diversió o passatemps, alhora que en el seu mal dissimulat egocentrisme no deixen d'interpretar el seu paper de “fester” incombustible, lliurat en cos i ànima a mantenir viva la flama de la seua il·lusió i única meta: la “barraca”! I, a vegades, sembla que arribaven a interpretar el mateix “sainet” en tres moments al llarg de la vetlada. Sense tenir en compte que el públic continuava sent el mateix.

-Et repetisc el meu parer. Per fortuna aquestes “genialitats” ja no es produeixen.



(12)

RADIOGRAFIA DE LA BARRACA

L'APORTACIÓ DE LES BARRAQUES

Confesse sense rubor que en escoltar aquests comentaris filtrats en aquest diàleg, amb la força d'un punyal llançat al centre de la diana, portant després de si el que l'esmolat acer ha estripat en el seu trajecte, el meu cos ha acusat la sensació d'impotència i desencantament.

De nou el meu amic, com si d'un expert en la transfiguració de rostres es tractara, va endevinar el meu estat d'ànim. I amb el millor i més amable dels desitjos, em va manifestar:

-Sent que t'haja afectat tan intensament el meu relat. Com pots observar per tu mateix, les imatges que oferim en determinades ocasions sense tot just advertir-nos, ens delaten molt més profundament i amb major rapidesa del que nosaltres mateixos suposem o valorem.

-Tampoc he pretès dissimular-ho. El que influeix, segons la meua humil opinió, és que tots els dies no escoltes comentaris d'aquesta índole. I possiblement, potser impacta més que el contingut, la periodicitat en el temps i el caldo de cultiu que es posa en el record.

-Pren-te uns minuts de repòs i seguim. Promet no extralimitar-me.

-T'ho agraiïsc sincerament. El que no entenc és que a hores d'ara de tot, és a dir, de la festa i de la vida, m'ocórregem aquests contratemps.

-Ten present que ningú estem exempts de res.

-Portes raó.

-Pot afirmar-se que la "barraca" ha sigut, en alguns exercicis, el punt de suport de la "foguera"?

RADIOGRAFIA DE LA BARRACA

-Sense cap dubte! Al llarg del temps, va haver-hi diversos exercicis en els quals les “barraques” sobrepassaven el doble, al nombre de monuments artístics plantats en carrers i places de la ciutat. La naturalesa de l’afirmació cal cercar-la en la normes que regien en aquells anys de mitjan passat segle, en el qual una “barraca” no podia constituir-se com a col·lectiu i, per tant, ni plantar el seu “habitable fester” tancat, a l’aire lliure, llevat que la seua composició com a entitat lúdic-festiva estiguera inscrita en la seu de la Comissió Gestora, inclosa en el mateix districte en el qual el fera una comissió de “foguera”. El màxim de recintes al carrer amb portada artística inclosa, durant els citats dies del 21 al 24 de juny, on es plantara una “foguera” no podia excedir de dues.

-Existeix algun altre suport?

-Pense que sí i no crec equivocar-me. D’igual manera he de fer constar que també ha registrat la història, de les avui festes oficials d’Alacant, que en èpoques difícils, l’espai limitat de la “barraca” ha servit de “racó” de la comissió de la “foguera” del districte en el qual se situa, on atendre i complimentar a titulars del seu “Quadre d’Honor”, així com també a membres de la citada Comissió Gestora.

-Això també és rellevant!

-És important recordar la data en què naixen les “barraques” pròpiament dites i que a partir de llavors sempre han romàs lligades a les festes de Fogueres.

-Què pretens demostrar?

-Una cosa autèntica, important i interessant.

-Ja pots començar a desgranar l’exposició.



(13)



(14)

-És simple i lamentable però molt autèntic. Fins que no van transcórrer vint-i-sis anys -1957- les “barraques” malgrat plantar-se des de llavors totes les nits del 21 de juny, no entraven en concurs. Ni participaven en cap activitat, fins i tot organitzada o relacionada amb la “foguera”.

-Per alguna raó, en concret?

-No t’ho podria assegurar per no caure en l’error. Ara bé, el que sí que puc confirmar-te és que va ser en el citat any en què Gastón Castelló s’estrenava com a president de la Comissió Gestora. L’alacantí Vicente Blau “El Tino”, prenia l’alternativa de mans de Julio Aparicio i amb César Girón de testimoni. Es van plantar 24 “barraques” i els premis van ser per a “Tot per Alacant”, “Pica i vola” i “No som ningú”, primer, segon i tercer, respectivament.

-Quan vulgues pots continuar el teu comentari.

-Tractaré de sintetitzar-ho. Però sense ometre el reconeixement que des de la data dels seus inicis, no van deixar de plantar, amb excepció de l’obligat descans motivat per la cruenta la guerra civil. Figuraven en la “Festa” encara que no participaven d’ella, de manera oficial.

-T’ho admet per just i autèntic.

-No obstant això hem d’esperar a l’any 1961 en el qual Tomás Valcárcel Deza, substitueix en la presidència de la Comissió Gestora al citat Gastón Castelló, quan les “barraques” en general i els “barraquers” en particular, s’integren totalment en la “festa del foc”. I és l’any següent -1962- quan participen en un ple conjunt amb les Fogueres, a l’Ajuntament, en el qual es ratifica i enforteix la seua presència, al mateix temps que es reconeix la seua antiguitat.

-I així ve ocorrent des de llavors, no és això?



(15)



(16)

RADIOGRAFIA DE LA BARRACA

-Així és. Et pregue que atengues, ja que la seua trajectòria és digna de ser coneguda i estudiada en profunditat.

-T'escolte.

-Les “barraques” com a entitat disposen d'Himne propi titulat “Les Barraques d'Alacant”, estrenat el 16 de juny de 1999, amb lletra de S. Adkinso i M.C. Lorenzo i, música de Manuel C. Lorenzo. Durant molts anys, per separat i de manera individual, convoquen concursos de pintura i certàmens literaris. Homenatgen la Bellea del Foc, a la qual cada any distingeixen amb el títol de “Padrina d'Honor”; reconeixen a personalitats –alacantins o residents a la nostra ciutat- que a causa de la seua professió destaquen en el camp de les Ciències, l'Economia, la Cultura, l'Art la Medicina, l'Esport. (Permet-me un incís, igualment premien la regularitat al llarg de la temporada d'un jugador de l'Hèrcules C.F.); fomenten la cultura i la història d'Espanya realitzant excursions a llocs idonis.

-Concedida la pausa.

-L'any 1991 l'Ajuntament va retolar el “Carrer del Barraquer”, situat en la barriada de Sant Blai; aquest mateix any per primera vegada des de 1930 en què es va constituir, un “barraquer” va passar a formar part de la Comissió Gestora –avui Federació- i es creava el càrrec de “Delegat de Barraques”, que encara roman; la majoria d'aquestes entitats disposen de “racó”, instal·lat en locals propis o en règim de lloguer en diferents zones de la ciutat, on celebren les seues reunions i comparteixen moments d'oci; el 5 d'abril de 1995 s'estrena l'himne de la barraca “Tot Bacoress” composta íntegrament per dones.

-M'has deixat bocabadat. Quanta generositat i lliurament es tanca en el cor dels “barraquers”!

-A pesar que encara no t'he esmentat el millor i possiblement, em queda alguna cosa més per manifestar-te.

-Ja estic desitjant conèixer-ho!

-Gràcies a la iniciativa i posteriors gestions dels membres de la barraca –no puc ni dec negar-me a posar de manifest el seu nom, ja que el seu gest bé ho mereix, “Lletres a cabassos”, que en la seua majoria els socis eren emprats de banca, la ciutat d'Alacant des de la vesprada del 21 de juny de 1982, disposava d'un nou monument que oferir als milers de visitants que cada any arriben a la nostra ciutat a la recerca de sol i mar, a fi de cerciorar-se per si mateixos que Alacant és “La millor terra del món”. En aquesta ocasió la cita en la plaça d'Espanya on se situa l'obra, a la qual no solament van acudir belleses, dames d'honor, “foguerers” i “barraquers”, sinó també alacantins i forasters de pas, va superar l'èxit que s'esperava.

-En veritat és una notícia agradable.

-Considere important concloure el relat destacant el nom de l'autor de l'obra: l'escultor alacantí –i notable constructor de “fogueres”- José Gutiérrez Carbonell, per decisió del jurat que el va triar entre una dotzena d'aspirants que van participar en el concurs convocat a aquest efecte.



(17)



(18)

RADIOGRAFIA DE LA BARRACA

BONES RELACIONS

-El que m'acabes de comentar reflecteix clarament l'excel·lent relació que existeix entre "foguerers" i "barraquers".

-És que sempre ha sigut així! El que ocorre no és més que admetre que la mala herba mai es talla d'arrel. Per molta obstinació que pose el llaurador en utilitzar la falç per a tractar d'eliminar el que sobra, sempre queda alguna esclatxa pel qual, si més no l'esperes apareix el brot.

-No aconseguisc entendre-ho. De veritat.

-La veritat és que no resulta fàcil. Per fortuna no queden aviciats que intentaven per tots els mitjans al seu abast, boicotejar la Festa utilitzant tota classe d'ardits a quin més basta i grollera.

-Per exemple...?

-El primer que van emprar com a arma llancívola va ser "inventar-se" un enfrontament poc menys que acarnissat, entre els integrants de totes dues entitats festeres.

-A qui beneficiava aquesta desafortunada contesa?

-A ningú en general, ni en particular

-Pel que no va arribar a bon port, em figure!

-Tens raó! Els supòsits díscols ignoraven que la "barraca" és el pilar que sustenta amb més força el pes de les festes de "Les Fogueres de Sant Joan", pel fet que la seua presència es fa més precisa i necessària de quants complements aliens al monument, adornen l'entorn del programa que el conforma.



(19)



(20)

19. 1973 Barraca 'Els Vint en Copes'. Fotografia Alcañiz, Arxiu Històric Municipal. Ajuntament d'Alacant.
20. 2018 Barraca 'El Cabasset'. Fotografia Roberto Climent. Arxiu Històric Municipal.
Ajuntament d'Alacant.

RADIOGRAFIA DE LA BARRACA

-És clar d'entendre.

-I hi ha més. Tot això al marge dels actes que puga programar la Federació o el propi Ajuntament.

-S'entén, com a estaments oficials i de rang considerable, com són tots dos.

-Per a entendre en tota la seua extensió i amb major facilitat el comentari anterior cal incloure que els més beneficiats amb la presència de les “barraques” en carrers i places, són sens dubte els districtes.

-Tu creus?

- Rotundament, sí.

-En què et bases?

-Estic convençut que no és difícil d'entendre.

-Facilita'm la resposta, per favor.

-En disposar de la seua permanència des de les primeres hores del matí, coincidint amb la clàssica “despertà”, les notes de la qual de la música es mesclen en perfecta sintonia amb el tret de traques i coets.

-Això sí és comprensible.

-Per tant, tornem al principi. Les comissions Fogueres i Barraques es complementen i es necessiten. Els integrants de totes dues entitats no són ni molt menys! antagònics. Tan sols diferents. Simplement això.

-Tanmateix hi ha alguna cosa que els diferencia, no és així?

-Són diversos els aspectes a tenir en compte que ens permet observar algunes de les peculiaritats, que els separen, en el bon sentit de la paraula. Per exemple, mentre que la “foguera” la planten l'autor i els seus ajudants i de manera excepcional algun comissionat espontani i decidit i al final desapareix convertida en cendres, la “barraca” la planten i desmunten els propis ocupants del seu recinte.

-Aquesta actitud ve des de lluny?

-Com a causa normal i quasi per tradició. Igualment dec manifestar que, d'un temps a ara, la “nit de Sant Joan” la portada també és past de les flames al costat del monument. A pesar que el “foguerer” treballa per al veïnat al qual pertany la seua comissió i el “barraquer” destina el seu esforç als seus propis fins.

-No trobe gens anormal en semblant comportament.

-És que no existeix! Dins de l'ancestral manifestació del foc, tal com el vivim nosaltres, la “barraca” és potser, el nostre element més singular. Ens distingeix com a ciutat oberta, tolerant, mediterrània. Quina millor manera de donar la benvinguda a l'estiu, durant la celebració del solstici i passar la nit sota les estrelles?

-T'assisteix tota la raó.

-És per això que m'he avançat en el temps per a deixar patent i clar que les “barraques”, no van ser legalment admeses en el capítol de les Fogueres, fins que no van rebre l'acceptació per part de la Comissió Gestora.



(21)



(22)



(23)

RADIOGRAFIA DE LA BARRACA

CARACTERÍSTIQUES

-Creus que la presència de la “barraca” va suposar una novetat per al ciutadà?

-De manera total i absoluta, com t’ho comentaré més avant! No oblidem que l’aparició dels recintes barrats, situats en places i carrers de la ciutat, sota la denominació de “Barraca”, la identitat de la qual, a més de figurar en el registre oficial de la citada Comissió Gestora, en l’aspecte burocràtic, roman adscrita a la comissió de la “foguera” del districte en el qual s’instal·le, des de diversos anys després de celebrar-se les festes que avui són oficials d’Alacant.

-D’on ixen els títols que identifiquen als socis’?

-De la pròpia imaginació dels integrants de la “barraca”. I així ho exhibeixen amb summe orgull i “lletres grans”, a la porta d’accés a l’interior -que normalment solen mantenir una certa similitud- així com alguna al·legoria relacionada amb la pròpia festa, la decoració de la qual, segons la decisió dels seus membres, com ve ocorrent amb els monuments artístics, pot sol·licitar la inscripció en el capítol de premis destinats a les respectives categories que, segons el criteri majoritari dels membres dels respectius jurats, s’han fet mereixedors.

-Pel que vaig escoltant la “barraca” a poc a poc. va anar guanyant terreny.

-Efectivament. I és de destacar perquè ometre-ho seria inic, que la popularitat que aquests recintes van arribar a aconseguir, fora de la nostra província, fins i tot, podria pensar-se, amb el degut respecte, màxima discreció i millor voluntat, com a reconeixement a les pròpies “fogueres” i quant porten aparellat.



(24)



(25)

RADIOGRAFIA DE LA BARRACA

-És extraordinari!

-Aquesta afirmació, una miqueta arriscada, encara que no exempta de versatilitat, té la seua explicació. Han sigut molt importants les figures més rellevants del moment, del món del cinema, teatre i televisió, que han actuat en els escenaris alacantins, situats en els recintes de diverses d'elles.

-El que per a molts podia suposar una autèntica novetat.

-No t'equivoques en absolut! Aquesta possibilitat de contemplar, a l'aire lliure, sense abonar cap quantitat per la localitat, l'actuació de personatges (omet relacionar-los per temor a oblidar-me d'alguns d'elles o ells), més que populars, de tots dos sexes, juntament amb els alacantins de la capital i província o establits a la nostra ciutat, no solament es reflectia en els mitjans de comunicació de la capital, sinó que es van intercalar en les pàgines d'alguns diaris de Madrid i altres ciutats del país.

-No pots imaginar com agraïsc quant estic coneixent pel teu conducte a través de coneixement i paciència.

-Lògicament aquest atractiu esdeveniment no venia reflectit en el programa oficial, però en expandir-se pel sistema del "boca a boca", aconseguia congrega a gran nombre d'espectadors –alguns d'ells romanien fixos en el primer lloc al qual acudien, encara que també els calia preferir en recórrer les diferents zones en les quals actuaven uns altres, amb l'únic propòsit –d'acord amb el comentari posterior- de presumir d'haver-los vist i escoltat, en viu i en directe "encara que a distància".

-El més important per a ells, pel que sembla, era veure de prop als seus artistes.

-Semblant expressió porta amb si la corresponent resposta, que no és una altra que la massiva aglomeració de persones, a l'entorn de la "barraca", feia necessària la presència de la Policia, tant Local com Nacional.

-Davant la possibilitat de disturbis incontrolats. No és així?

-Tal com ho suposes. També és cert que mai per aquelles calendes, en semblants moments -a partir de l'onze de la nit, quan els components del recinte conclouien el sopar i començava l'actuació de l'orquestra convidant a ballar als presents, no es va registrar alterat algun.

-El que ratifica de nou la bona relació entre "Foguera" i "Barraca".

-I fins a tal punt i amb tant de rigor i fortalesa arriba a forjar-se entre tots dos col·lectius festers, que el recinte de la "barraca" ha servit i continua servint, en alguns casos, com a "refugi" adequat per a abatere el cansament a bel·leses, dames d'honor i membres de la comissió titular del districte, després de participar en una desfilada o qualsevol altre acte similar, a l'aire lliure, organitzat bé per l'Ajuntament o la Comissió Gestora, amb extens recorregut.

-El que s'entén més prompte per "companyonia" i "generositat".

-És necessari entendre, igualment, que el recinte no solament cobra vida en horari nocturn, sinó que la seua permanència i predisposició a prestar serveis, té lloc al llarg de tota la jornada, amb major o menor intensitat i importància, en el qual podria incloure's sens dubte, el cas que acabem de comentar.

RADIOGRAFIA DE LA BARRACA

-A mesura que t'introdueixes en aquest apassionant tema, vas entenent més i millor l'engranatge d'aquesta meravellosa festa i els complements que està revestida.

-A més, són diverses les ocasions i els moments en què els components de l'esmentat espai delimitat, no han tingut inconvenient a cedir-ho, juntament amb productes sòlids i líquids a la comissió de la "foguera", durant un espai de temps indeterminat, a fi de que pogueren atendre degudament els membres del seu "Quadre d'Honor", durant la tradicional visita que solen realitzar, amb el propòsit de contemplar el conjunt artístic que algun d'ells serà l'encarregat d'aplicar-li la metxa encesa, i d'aquesta manera iniciar l'embruixament màgic de la "cremà", en l'apassionant "Nit de Sant Joan".

-Instants i situacions en els quals es valora el rigor de la convivència.

-Com que, encara quan amb anterioritat i de manera subtil i inesperada, ha eixit a reluir el moment àlgid, considerat per alguns erudits de les nostres festes, com el més important de quants figuren en el programa que les protegeix, aprofite la conjuntura amb la qual finalitzar aquest comentari.

-Un altre apunt que considere interessant sens dubte.



(26)



(27)

-Per a això, fent justícia, he d'incloure l'excepció que, poc abans del moment en el qual els bombers donen la seua aprovació per a iniciar la cerimònia anhelada i al mateix temps, causant de no poques llàgrimes i sospirs, embolicats en paper de cel · lofana, ansiosos d'iniciar el vol i poder contemplar les flames en el seu espurnejant ascens a la recerca d'algun estel, els "habitants del local" traslladen fins a la base del monument la portada que ha servit de sant i senya a quant ha succeït en el seu interior, durant tres nits i tres dies inoblidables.

-Cada vegada que t'escolte trobada una causa que em provoca emoció.

-I el foc sagrat de la citada "nit santjoanera", repleta de llegendes i passatges sorprenents i espectaculars, convergeix en brases a totes dues peces, que amb mal dissimulats gestos i aires de grandesa no poden -ni pretenen- ocultar l'èmfasi que les embolica, sabent que la seua existència s'extingeix quan s'escolte el primer so de la traca que embolica al conjunt de cartó, fusta i pintura, de vida efímera, encara que reconegut de manera irrefutable, com a obra d'art.



(28)

RADIOGRAFIA DE LA BARRACA

VALS I TAQUILLES

-Les barraques tindrien algun atractiu més, dic jo, o no és així?

-Exacte. I un dels principals que van oferir alguns anys després de constituir-se en entitats afins a les normes imposades per la burocràcia que imperava en el Reglament de Règim Interior de la tantes vegades citada Comissió Gestora, com a màxim òrgan rector de l'organització i desenvolupament de les festes de "Les Fogueres de Sant Joan", va ser la de donar a conèixer a bon nombre d'alacantins i visitants durant la seua celebració, la qualitat i categoria com a artistes de varietats, dels nostres paisans alhora que oferir-li una oportunitat de promocionar-se.

-No deixa de ser encomiable.

-Encara que la deixarem per a comentar-la més avant.

-Com consideres convenient. -Deia que eren tres les nits que conformaven el bloc de les festes a pesar que va haver-hi anys en què s'avançava a la mateixa de la "plantà" i per tant, es convertien en quatre.

-Que curios!

-Ara bé, aquesta esporàdica, espontània o improvisat sopar era desitjada per la majoria de "barraquers" en considerar-la com més íntima i familiar, a més de molt pròxima a l'inici oficial de les festes, per dues raons a quina d'elles més important i interessant.

El meu interlocutor no em va donar temps al fet que prenguera un respir. I després d'oblidar-se de la seua recent promesa de romandre callat, em va increpar:

-Que emocionant! No puc creure el que estic escoltat, des que vas començar a relatar els secrets de la "barraca"!

RADIOGRAFIA DE LA BARRACA

Com a primera providència vaig pensar replicar-li amb un exabrupte, però el vaig rebutjar amb rapidesa, per a convertir-lo en un hàlit d'ansietat.

-Perquè encara et queda el millor per escoltar.

-No m'ho diràs de debò! Veritat?

Va ser tot el que se li va ocórrer com a resposta.

-Així és, certament. Cal tenir en compte que l'obertura oficial de les festes es produeix en el mateix moment en el qual finalitza el pregó que s'ha pronunciat des dels balcons de l'Ajuntament. D'un altre costat, una vegada culminada la tasca d'acoblar —ells, els seus habitants per tres dies, també titulaven aquest acte com la “plantà”- l'artística portada, a fi d'atorgar major vistositat i admiració a quants la contemplaren, es feia necessari un mínim, però merescut descans.

-L'actitud em sembla d'allò més encomiable.

-Els protagonistes d'aquest relat pensaven que no havien de trencar el costum de no alterar la trajectòria del programa establert a través dels anys i no precipitar-se a avançar els esdeveniments. De manera que aquesta nit —la de la clàssica i emotiva “plantà”- havia de conservar el respecte i l'admiració que per als “barraquers” suposava, haver arribat al final de l'exercici, per fortuna, sense problemes. I l'idoni demandava intimitat per a la celebració del sopar particular o personal, de cada família.

-Una altra peculiaritat que considere encertada i gens difícil de dur a terme.

-La qüestió és que van arribar a sospesar els pros i els contres de la decisió a adoptar, tenint en compte que, per més que cap ho desitjava tots ho esperaven, donant per sabut a més, que la tranquil·litat i l'assossec que regnava en l'ambient, comptava amb escasses possibilitats de continuar per molts minuts més.

-Que forma de canviar el decorat de l'escena!

-Coincideix que aquesta nit s'ajunten i finalitzen al mateix temps, molts assumptes dels quals s'ha vingut tractant al llarg de tot un any.

-Encara que considere que no m'importa, m'agradaria conèixer-los, si és que no es tracta de “matèria reservada”.

-Si et preocupa o no, és cosa teua, però t'ho relataré, en entendre que també pot interessar a qui tinga l'oportunitat de conèixer-ho. Aquesta nit els protagonistes del sopar i de tot quant va esdevenir i està per arribar, tornen a reunir-se.

-Com bé saps que t'escolte amb atenció, per part meua pots continuar quan ho consideres oportú.

-Ací vaig. El tresorer lliura a cada soci els “vals” —convertits en bitllets de curs únic i vàlid per a utilitzar en el recinte delimitat i més concretament en la rebosteria o barra, instal·lada en la mateixa- que cadascun és propietari, conformement al compliment de les seues obligacions durant l'exercici. D'igual manera i allí mateix si ho realitza o no, pot adquirir, previ pagament del seu import els vals que considere necessaris per a cobrir els seus compromisos.

RADIOGRAFIA DE LA BARRACA

-Que bo, això dels vals!

-Sí, és cert. Resulta curiós quan desconeixes el seu funcionament, però una vegada que els tens a les teues mans el veus més fàcil i pràctic.

-Ara ho entenc perfectament.

-La veritat és que es podrien lliurar en l'última reunió. No obstant això l'experiència ha demostrat que és molt més pràctic i còmode alhora, fer-ho allí, que és el lloc idoni i únic on s'utilitzaran. I compten, a més, amb les “taquilles”, per a poder depositar-los al llarg dels tres dies.

-A quines “taquilles” et refereixes?

-Com es nota que no has fet la “mili”! No t'has fixat que al costat de l'espai que ocupa el que podríem denominar “bar” o “restaurant”, hi ha un moble quasi de la mateixa altura i considerablement ample?

-Sí, ara que ho dius, si recorde haver-ho vist. Sembla com un gran armari.

-Doncs bé, en cadascuna de les sis “plantes” en què es divideix, existeixen cinc compartiments —un per cadascun dels trenta “barraquers”, amb el seu pany i clau corresponents.

-I...?

-Diguem que és la “caixa forta” de cadascun dels “inquilins” del local que ocupen, on depositen els objectes personals que consideren utilitzar al llarg de la permanència en ell, amb el que s'eviten el tràfec de portar i portar, de la “barraca” al domicili particular de cadascun i retorn, a més de guardar els citats vals.

-Després, això de la “reserva” de licors de qualitat i altres articles és real!

-La veritat és que l'episodi que es va viure en algunes “barraques” durant uns anys, ha quedat com a “llegenda” edulcorada.

-Però què hi ha de veritat o de falsedat en això?

-T'ho relataré, pensant, com ja t'he comentat, que si algú com tu ho ignora, o no ho coneix com en realitat es va desenvolupar, ara té l'oportunitat de saber la veritat,

-No puc negar que avui tinc un bon dia, ja que m'arriba una altra notícia estupenda.

-El primer que has de fer per a entendre-ho millor, és situar-te en el període en el qual va tenir lloc i el panorama en l'aspecte social a nivell nacional, en el qual es vivia. De totes maneres és veritat que va afectar a una mica més de la meitat de les “barraques” en plena activitat i, per tant, plantades.

-Et prometo que ho intentaré.

-En primer lloc i per a no estendre'ns en excés, tractaré de resumir-ho. Al principi, la portada l'elaboraven els mateixos protagonistes i no la cremaven sinó que la guardaven d'un any per a un altre. En el seu interior no disposaven més que d'una rebosteria en la qual servien va venir a granel, cervesa de barril, gasoses de taronja i llimó i tota classe de conserves habituals per a acompanyar l'aperitiu.



(29)

-No està res malament, no senyor! Per a ser el principi del que amb el pas del temps es convertiria en una grata i eficaç evocació.

-Tant el menjar com el sopar, l'aportaven ja condimentades els familiars i allí la consumien en la majoria dels casos, amb amics i veïns. Curiosament el cafè el preni en el bar més pròxim. I respecte al que desitges conèixer et diré que, efectivament, l'interior d'algunes de les "famoses" taquilles de diversos socis, ocultava la clàssica botella de Whisky, Ron, Anís –dolç i sec- Mistela i Ginebra, ja que el "Cubata" estava en ple apogeu.

RADIOGRAFIA DE LA BARRACA

-El que pel sorprenent que sembla, és fàcil endevinar que el seu destí era el de participar en la visita de persones que per als propietaris de la famosa "taquilla" estaven proveït d'un gran relleu.

-Aquesta i no una altra era la causa que motivava la presència de les botelles de qualitat distinta a les utilitzades durant el transcurs de la jornada, a l'interior d'algunes de les taquilles.

-Els visitants del qual se suposa que es tractava de familiars de primer grau, superior del lloc de treball, veí d'habitatge i amic de la infància o del Servei Militar.

-Semblant deducció podria ser, sense cap dubte, la més pròxima a la realitat.

-Per tant el que disposava de major poder adquisitiu gaudia a la seua manera, sense molestar al veí, en aquest cas company. M'equivoque?

-Has donat en la diana!

-No obstant això, fa un moment m'has comentat que havien de tenir dues taules disposades per a atendre la Comissió del districte i la bellea i les seues dames d'honor. De quina taquilla eixia l'avituallament?

-Bona pregunta, sí, senyor! Per acord majoritari de l'entitat i com correspon al càrrec, es va habilitar una "taquilla" exclusivament per a atendre aquesta situació tantes quantes vegades es presentara i, que fora el president el que exercira d'amfitrió, comptant amb la presència d'alguns "barraquers".

-Va arribar a produir-se alguna d'aquestes visites?

-No he arribat a ser testimoni d'elles, però em consta fefaentment que sí. I no solament les representants femenines i els comissionats del districte, sinó fins i tot, els propis membres de la Comissió Gestora.

-Pot conèixer-se el motiu?

-Fins a la informació de què dispose és que el monument artístic va aconseguir un premi. El que puc assegurar-te és que si al llarg de l'exercici la relació entre totes dues entitats va ser cordial i amistosa, durant el trànsit dels dies festius es va reforçar considerablement.

-Reprement el tema tan interessant que hem començat amb la cèlebre nit de l'emotiva, clàssica i popular "plantà", en la qual ni participen ni són presents altres persones alienes a l'entitat, que més em pots relatar?

-És cert. Quasi l'havia oblidat, ja que no entrava en el "pla general festiu" i programat. Finalitzada el sopar es donava pas a la festa íntima a pesar que el recinte, per molt espaiós que fora mai arribava a ser suficient per a albergar al gran nombre de persones que es congregaven entorn dels entusiastes "habitants" d'aquella zona, delimitada en una de les principals artèries del centre de la ciutat o en qualsevol barriada.

-I al final, cadascun a la seua casa!

-Sense tot just poder agafar el son. Pensant en tot el que t'espera a partir de les primeres hores del matí i durant els tres dies següents.

-Que són de total i autèntica felicitat, gaubança i alegria.

-No ho puc negar, perquè tens raó.



(30)



(31)

RADIOGRAFIA DE LA BARRACA

ANÉCDOTES

-En aquest període de temps, pot ocórrer de tot, veritat?

-Naturalment! Tant a l'interior com en l'exterior de la "barraca". M'explique. Una d'elles la protagonitza el fundador i president durant els quinze anys que li van precedir, quan va demanar el relleu com el feia al final de cada exercici, encara que en aquesta ocasió de manera irrevocable. Al no aconseguir el seu propòsit va recórrer a l'actitud extrema de demanar la seua baixa com a soci actiu. I així va aconseguir el relleu.

-No ho faria tan malament, dic jo.

-Aquesta pertany a un altre col·lectiu. Un dels socis, a causa de la seua professió, va batre tots els rècords haguts i per haver. És a dir, al cap de l'exercici va vendre més loteria, va aportar més publicitat a les pàgines del "llibret" i a les tanques exteriors que cap altre company, per la qual cosa amb el percentatge obtingut va abonar la seua quota anual de soci i al final de cada nit de festa s'acostava a la barra juntament amb la seua esposa i omplien dues bosses que, per endavant havien preparat, amb productes, articles comestibles i begudes a canvi de vals.

-Com és possible...?

-És més senzill del que sembla, quan es coneix el total de la història.

-Em tens en brases...

-No dubte que tinguera veïns, amics i companys de treball, perquè els familiars—els seus fills i esposes—tan sols van aparèixer una nit. La resta la parella va romandre sola en la seua taula. Possiblement les visites que esperaven van complir el mateix compromís en altres recintes similars.

-I tu creus que aquesta és una manera de gaudir de la Barraca?

RADIOGRAFIA DE LA BARRACA

-Segons sembla, per a aquest “barraquer”, sí, per descomptat. No obstant això la paradoxa calia cercar-la al carrer, fora de l’entorn del recinte delimitat i respectant l’artística “portada”, això sí. La concentració de públic -malgrat desconèixer la identitat de la vocalista i cantant que actuava, seguint els compassos que l’orquestra de torn, els oferia. En algunes ocasions i en diferents llocs, arribava a superar amb escreix, el nombre d’espectadors, els quals, a més, una vegada finalitzada l’actuació no es privaven d’aplaudir-li i fins i tot victorejar-li, si l’ocasió la consideraven adequada. Del que estaven segurs era que el, o la protagonista, eren alacantins. I no s’equivocaven

-D’aquest tema parlarem després, perquè m’interessa en gran manera.

-Com venim comentant l’ambient de la “barraca”, amb escasses excepcions, se centra en la nit.

-Potser perquè el sopar és més seriosa, requereix més formalitat, si és que això és possible, que el menjar de mig dia?

-Pot ser que portes raó. Encara que en aquest cas manquem del recolliment de la pròpia llar, el d’un familiar, la decoració i el tracte del personal d’un restaurant i altres detalls. Tot això t’aporta més calor íntima.

-Explica-m’ho, per favor.

-Escolta, doncs. Segons em comentava un amic íntim, una nit al final del sopar a l’interior d’una “barraca” situada en els límits de la capital, la tanca protectora de la qual a l’ésser de tela metàl·lica, permetia la visió doble de l’interior i exterior del recinte. Quan va començar a escoltar-se a través dels altaveus acoblats a un tocadiscs, música de ball i les parelles van abandonar els seus seients per a dirigir-se al centre de la pista, es van adonar que estaven completament envoltats d’un grup nombrós de persones, entre les quals predominaven els menors. Llavors va ser quan un grup de xiquets d’edats entre 10 i 12 anys van començar a ballar i cantar. Aquella escena al meu amic li va donar molt que què pensar.



(32)



(33)



(34)



(35)

RADIOGRAFIA DE LA BARRACA

ARTISTES ALACANTINS

-Ho comprenc, perquè té missatge. Anem, si et sembla, amb el següent capítol, el que afecta els artistes alacantins.

-D'acord. Curiosament, aquest apartat inclou també una segona lectura, que al nostre parer, mereix ser tinguda en compte. Precisament per la seua manera d'actuar i la capacitat i rapidesa de moviment que demostren, és pel que humilment opinem, que són dignes de veure's ressenyats en qualsevol comentari, que faça referència a aquest apunt en el context de la "barraca" com a tema a desenvolupar i, per tant, integrar-se de ple en les activitats concernents a aquesta.

-Em sembla bé l'exposició que plantejes, enllaçant amb el tema anterior.

-Exacte. I anem a això. L'argument que vull o pretenc desenvolupar, és que per la dècada dels anys 70 a què es refereix aquest recordatori, una vegada començat l'espectacle els "espontanis i assidus visitants de l'exterior", es desembolicaven amb rapidesa de vertigen, per a traslladar-se d'un districte a un altre. Semblava com si a través d'algun senyal o instrument –cal no oblidar que ens estem referint a una època en la qual els "mòbils" encara no havien fet la seua aparició en el planeta- es comunicaven per a informar de qui o els qui acabaven de finalitzar la seua actuació i fins s'atrevien a enjudiciar el seu treball.

-L'esforç per part seua, és notable, o almenys així ho sembla.

-La qüestió és que els improvisats espectadors variaven íntegrament. És a dir, que s'intercanviaven el lloc i d'aquesta manera, a més de llançar la seua opinió i un Visca Cartagena!, com a mereixement a la seua capacitat d'enteniment, passejaven de llarg a llarg de la ciutat, i disposaven de la condició de ser testimonis de primera fila durant bona part dels últims serrells de la nit, comptant amb el meravellós i màgic espectacle que protagonitzen les estrelles en el seu comiat a la lluna, camí del seu retir pel cap de Santa Pola.



(36)



(37)

36. 1970 Barraca 'Block i Mostres'. Arxiu Federació de Barraques.
37. 2019 Barraca 'Som Fills del Poble'. Fotografia Roberto Climent. Arxiu Històric Municipal.
Ajuntament d'Alacant.

RADIOGRAFIA DE LA BARRACA

-Permet-me un incís. Saps si aquest apassionat “idil·li” perdura, en l'actualitat?

-Sí. També ara podem comprovar i ressenyar que l'escena nocturna té una continuació d'hores –molt poques per al que és l'amor verdader– quan des del cap de l'Horta emergeix amb la seua refulgent presència el desolat astre rei en la desesperada cerca de la seua estimada, amb la qual en cap moment malgrat el seu infal·lible i pertinaç insistència, ha aconseguit coincidir.

-Tornem, si et sembla, al tema que ens concerneix.

-Sabut és que Alacant ha sigut bressol i estic plenament convençut que ho continua sent, d'artistes de tota índole i de gran consideració tant en l'extens i variat “planeta” de les Belles Arts, com en el de qualsevol altra índole, dins com fora de la nostra capital i província. I en el terreny de les varietats escèniques no anava a ser una excepció.



(38)

38. 1960 Barraca 'Los Pingüinos'. Arxiu Federació de Barraques



(39)

RADIOGRAFIA DE LA BARRACA

PROTAGONISTES DE LA NIT

-Actuacions que, pel que sembla, van arribar a aconseguir gran profusió.

-Li ho bressolaven amb tota justícia.

-Per què ho afirmes amb tanta rotunditat?

-La resposta no pot ser més senzilla. És ben cert que fins fa uns anys, durant la jornada diürna el protagonisme de les “barraques” en el conjunt de la festa de Fogueres, prescindint de la portada que algunes d’elles solien ser espectaculars, era bastant reduït per no dir nul.

-I, bé...?

-Just és també reconèixer que arribada la nit, la torxa de l’èxit i la popularitat passa a les mans dels habitants del recinte, totalment replet de públic ansiós de presenciar l’actuació dels seus artistes paisans, entre els quals es troben alguns que van arribar a triomfar plenament en la parcel·la triada per ells mateixos, els èxits dels quals van donar la volta a Espanya en diverses ocasions així com també van brillar més enllà de les nostres fronteres.

-Quina època podries citar com a “orada” per als nostres paisans, els artistes de varietats?

-En primer lloc crec que hem de fer una distinció que considere necessària i justa.

-Ja pots començar.

-Els qui actuaven en l’escenari dels recintes festers —tant dones com homes— es consideraven inclosos en els grups de ‘supervedettes’, ‘vedettes’, vocalistes, cantants, rapsodes, humoristes, còmics, mags, músics solistes de l’acordió, harmònica, trompeta i altres instruments.



(40)

-El que demostra que pertanyien al grup conegut col·loquialment com a “solistes”. M’equivoque?

-No has errat, però tampoc has encertat de ple, ja que d’igual manera, existien duos i parelles.

-Humilment demane disculpes pel lapsus. I aprofite per a recordar-te que no has respost a la meua pregunta.

-Portes raó i fins estic convençut que l’ampliació al mateix interrogant, t’ha vingut molt bé. I ara tractarem de calmar la teua impaciència. Crec recordar que el teu interès se centra en conèixer la millor etapa que van viure els nostres habituals inquilins de l’escenari.

-Totalment cert!

-M’atreviria a assegurar que es va centrar en el final de la dècada de l’any 1960 i les de 1970 i 1980, completes.

-És un bon espai per a promocionar-se i triomfar.

RADIOGRAFIA DE LA BARRACA

-Tingues en compte que en la capital havien quatre establiments públics dedicats amb exclusivitat a aquesta varietat de l’espectacle, comptant, a més, amb un al Campello i varis a Benidorm, per no allunyar-nos més de la capital.

-Per a quan penses aprofitar el moment en el qual em detalles la identitat dels artífexs d’aquells anys feliços, per a tots els alacantins i els forasters que ens visitaven en l’esplendorós mes de juny?

-Descura que no ens acomiadarem sense que t’emportes les dues relacions.

-El que evidencia que la participació és considerable.

-Bé, diguem que no està res malament.

-Com crec conèixer-te bé, estic segur que estarà millor.

-Et pregue que no tingues en compte l’ordre en el qual te’ls cite, ja que això no significa ni més ni menys categoria. Ací del que es tracta és de recordar a un grup d’alacantins i residents de tots dos sexes, que amb tenacitat, entusiasme i confiança en si mateixos, van arribar fins on les seues pròpies possibilitats li ho van permetre.

-Perquè ja pots començar, perquè estic prest i disposat a prendre nota.

-Donarem pas primer a les dames, no et sembla?

-Totalment d’acord. Quan vulgues.

-Ací van: Lícia Calderón, Isabelita Garry, Maly Goya, Reme Rodri, Marifé Carrascosa, Estrellita Santos, Maruja de Castro, Juanita Reyes, Carmen Mairena, Enriqueta Ortega, María José Escudero, Finita del Castell. És possible que se’m quede alguna en el tinter, però són les que recorde.

-Em venen molt bé, perquè aquesta relació pot servir-me com a inici d’una posterior, més àmplia.

-Crec que he de recordar-te que aquests noms que acabe de facilitar-te són de les artistes que van actuar en una o diverses barraques al llarg d’un determinat espai de temps.

-Ho he entès perfectament. I ara anem amb els cavallers.

-Està bé. Van ser aquests: Rafael Castejón, Eloy Arenas, José Ángel Guirao, Mario Rodri, “Tolo”, “Stanoli”, Federico Jover, “Angelete”, Jaime Morrell, Roberto del Plata, Julio Quereda, Cirilo Pérez, Danilo, Mario Campana.

-És una bona relació.

-També estaven els “trios” o “conjunts”, com “Els Germans de Moreno i Nita Manrry”. “Els Huapangos”, “Duo Cristall”.

-I, què em dius de les orquestres?

-Et puc facilitar els noms d’algunes, entre les quals es troben les alacantines. Per exemple, la de “Esther Luz i Estrada”, “Neptú” que per cert el cantant d’aquest grup, “Martigodi”, es va fer molt popular, ja que cada vegada que interpretava una cançó canviava de barret; “Mar Azul”, “Chery”, “Benacantil”, “Maracaibo”, “Soli i Llum”, “Gumar”, “Les Arenes”, “Els Corals”, “La Cubanita”, “La Rumba”, “Els Rosers”, “La Cumba”, “Shangay”, “Mediterrani”, “Aitana”, “Benamor”, “Diamant”, “Costa”, “Siboney”.

-No em puc queixar, És una llista extensa.



(41)



(42)

RADIOGRAFIA DE LA BARRACA

L'ALTRA BARRACA

Arribats a aquest moment de l'entrevista el meu amic no determina com sorprendre'm i em llança la pregunta que, segons sembla, per a ell és clau.

-Què em pots dir de la "Barraca Popular?"

-Si et refereixes a la primera, perquè de les quals li han seguit man-que de dades, et diré que arribades les dates de les festes de l'any 1988 i com vulga que la Diputació Provincial que presidia Antonio Fernández Valenzuela, (que l'any 1977 va ser president de la "foguera" del districte Florida-Portazgo) disposava dels ingredients necessaris per a mitigar la "desbandada" juvenil nocturna dels tres dies de festa, va pensar a habilitar algun recinte i adequar-lo per al seu recer i posterior diversió.

-No tenia idea d'aquesta dada.

-El tema no té cap secret. Com et deia, el president de la Diputació guardava en la "recambra" la seua experiència en la "festa del foc" i, per tant coneixia de primera mà l'actitud dels joves de tots dos sexes, els pares dels quals formaven part de la comissió del districte o d'alguna de les "barraques" –no oblidem que tan sols es permetien dues per districte-plantades en aquest.

-I què té això de particular?

-No sembla si no que no has sigut jove. És molt senzill: Que els xavals no volien ballar i divertir-se davant l'atenta mirada dels seus progenitors!

-Ara ho entenc! I a aquests joves se'ls unien els fills dels companys dels seus pares!

-Amb la qual cosa la xifra s'eleva considerablement.

RADIOGRAFIA DE LA BARRACA

-I no resulta gens agradable observar a la nit, la presència de centenars de joves pels carrers deambulant sense rumb fix, en unes dates tan assenyalades!

-Exactament! I puc assegurar-te que l'èxit va ser rotund. Però abans permet-me dir-te que d'aquesta decisió es van beneficiar molts centenars de joves els pares dels quals mancaven de relació amb comissions de "foguera" o de "barraca". L'experiència es va prolongar diversos anys, fins que el solar que es va habilitar, en l'Avinguda d'Alcoi, es va convertir en el que és avui.

-Després, més tard, altres entitats han habilitat llocs amb els quals continuar aquest procés.

-Amb bastant èxit, per cert.

-La realitat és que com es ve demostrant des de la seua aparició en l'espectre de la ciutat, la presència de la "barraca" en la festa oficial d'Alacant no solament s'ha fet imprescindible, sinó totalment necessària. Afortunadament avui és una bella realitat que, segons vaig coneixent dades m'atreviria a afirmar que li ha donat una nova dimensió a la festa en si.

-La joventut, essencialment la que podria definir-se com a "aliena" –per la causa que anara a la celebració de les festes- té resolt el programa de les seues activitats preferents.

-És tasca fàcil detenir-nos si més no un instant, per a reflexionar davant aquesta pregunta: Una vegada que la nit, en el final del ple apogeu d'una jornada completa festiva, amb música, pólvora, la bellea i felicitat de les dones i la serietat dels homes, cobreix la ciutat, Què seria d'ella si no foren al carrer aquests "barracons" o "quiosquets", com alguns desaprensus, es van atrevir a denominar-la.

-Possiblement avui el seu criteri no seria el mateix.

-A més del simbolisme que està revestida la nit de la "plantà", li acompanya alguna llegenda fàcil d'atribuir-li?

-Recorde que els artistes constructors relataven el que ells qualificaven de "acudit", el qual es va fer molt popular en contra del comentari generalitzat que, presumptament, ningú o molt pocs, coneixien el seu origen i encara que estava relacionat amb el monument, la veritat és que l'autor de l'obra era el mateix de la portada de la "barraca", d'ací l'expansió del succés. La veritat és que comença així: "Una vegada que la totalitat de les peces que conformaven la "foguera" van arribar del taller, així com les de la portada, mentre els empleats de l'autor i ell mateix, van marxar a sopar van deixar de custodi a un personatge assidu del taller i gran admirador del mestre i els seus ajudants. Quan aquests van tornar del sopar van trobar al vigilant completament adormit. Van ruixar de vi al voltant de la seua persona sense arribar a tacar la seua roba. Quan va despertar li van increpar de tal forma, acusant-ho d'embriac, que va arribar a creure-s'ho i va començar a plorar, penedit de la seua falta de serietat". Pel que sembla aquesta situació no va tornar a produir-se encara que va repetir en la seua "responsabilitat", ja que mai va tornar a adormir-se "en hores de treball".

RADIOGRAFIA DE LA BARRACA

.....

Em trobe cansat. Aquest matí, en despertar, he trobat l'habitació com més humida que altres matins. Pereix com si a patolls un grup de persones hagen romàs al voltant del meu llit. Algunes somreien en silenci, mentre unes altres s'afanyaven per relatar-me esdeveniments que desconeixia.

He tornat a obrir la finestra. Res. Ni un transeünt pel carrer. Al capdamunt el sol m'ha mirat i s'ha rigut.

Malgrat tot, una vegada lúcida i desdijunat eixiré al carrer. Tornaré a ser el de sempre encara que em quede el dubte de si he sigut sincer amb la meua consciència. Espere que sí, perquè, a més, ningú m'ho retraurà en cas que haja caigut en l'equivoc. Espere que demà siga un altre dia totalment distint al d'avui. El que em preocupa enormement és que mai vaig perdre el control. Sempre vaig dominar la situació per molt enrevessada que es presentara. Coneixia perfectament el terreny que xafava. Raó per la qual mai vaig entropessar ni em vaig afonar. Per algun motiu quan parlaven de mi vull creure que ho feien amb respecte i admiració. No comprenc el que m'ha pogut ocórrer, en realitat. Com he pogut deixar-me dominar per un somni tan pesat i profund?

El que més lamente és no haver escoltat les salutacions de benvinguda de l'eterna aparella d'enamorats. El tambor, bast, impetuós, passional. La dolçaina, femenina, dolça, acariciadora, tota gràcia. Des que es van conèixer segles arrere, en no se sap que clar començar el dia de l'alegria popular, van sempre junts. Com ha de ser entre dos que s'estimen".

ALFREDO ARACIL

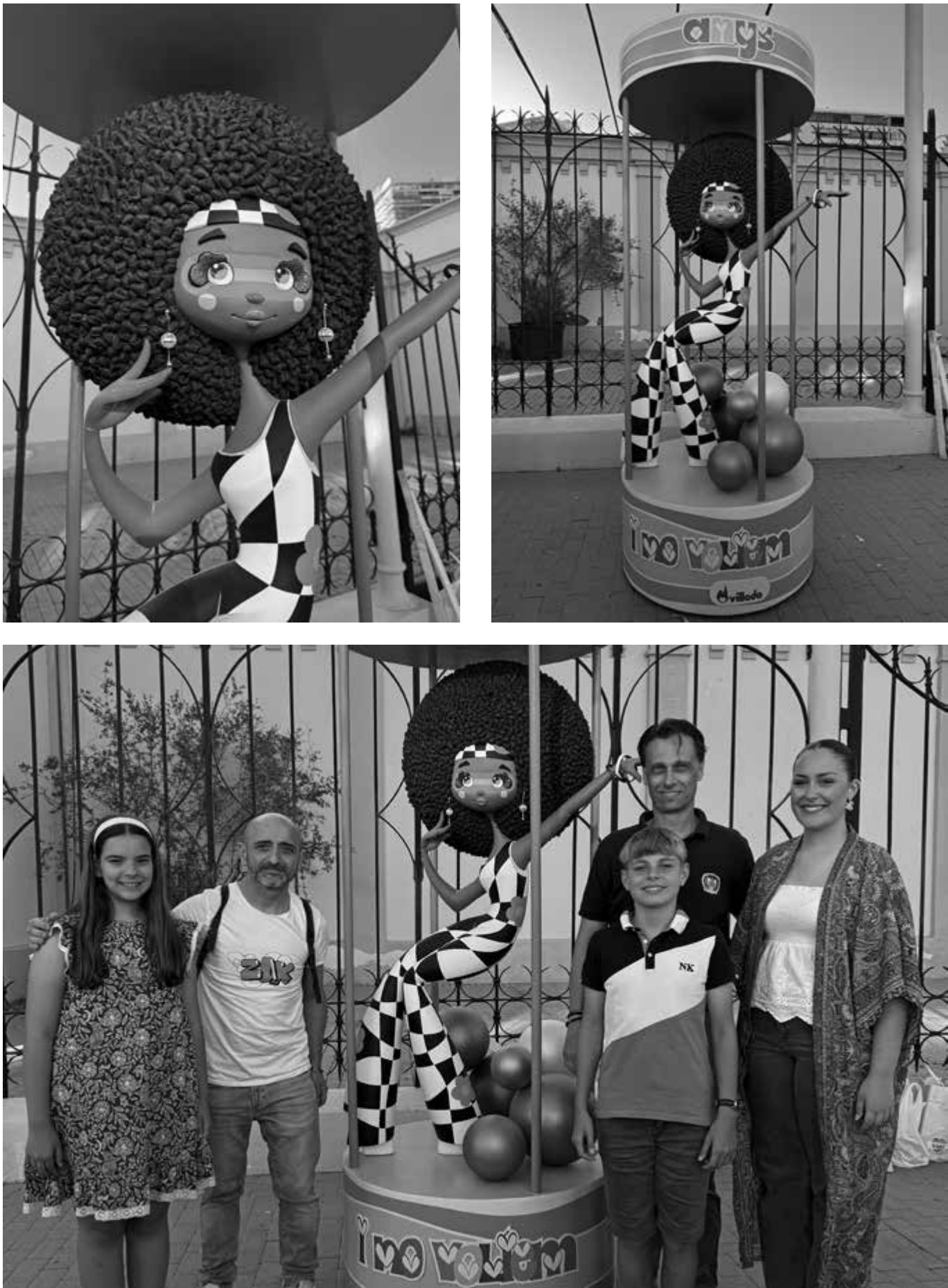


(43)



(44)

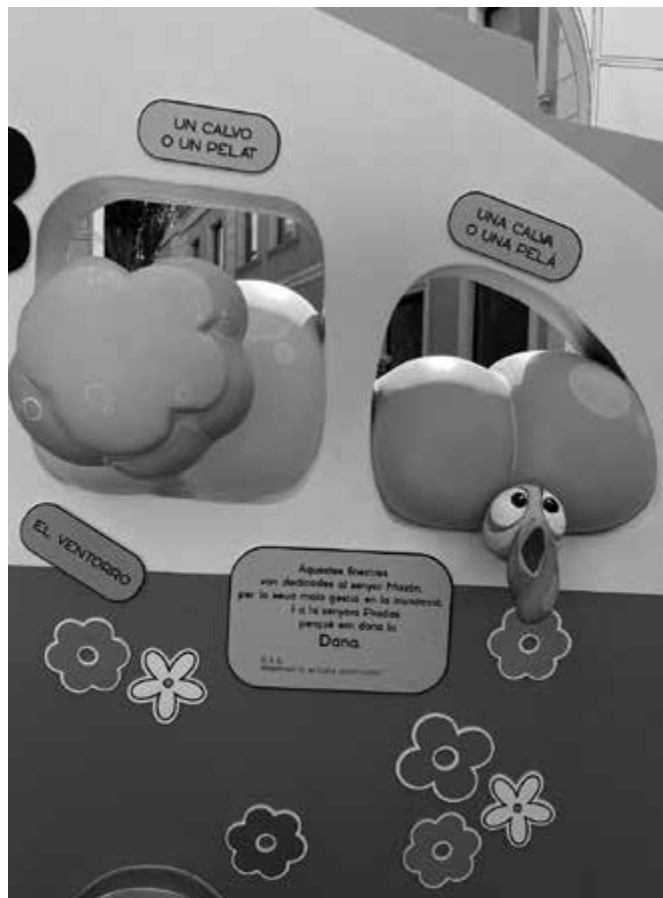
**BARRAÇA
I NO VOLÍEM
2026**



Ninot I no Volíem 2025. Òscar Villada



RECORDS 2025



Portalà 2025. Òscar Villada



Portalà 2025. Òscar Villada



COMISSIÓ I NO VOLÍEM 2026

José Luis Huélamo
Adrián Mazón
Ainara Coba
Aitana Arques
Aitana Bellido
Aitana Tresáncoras
Alejandra Rubio
Alicia Sirvent
Amanda Ramírez
Amparo Pascual
Amparo Tresáncoras
Ana Belén Martínez
Ana Belén Rodríguez
Ana Rocamora
Andrea Mayans
Andrés Colomina
Andrés Sevilla
Andrés Uroz
Ángel Vázquez
Anna Pascual
Antonio Arques
Antonio Botella
Antonio Gómez
Antonio Miralles
Aroa Arques
Asunción Gómez
Beatriz González
Beatriz Martínez
Beatriz Vidal
Camilo Andrés Barrera
Carlos Aristy
Carlos Pérez
Carmen Ballester
Carmen Torrijo
Carmina Alberola
Carmina Arribas
Carolina Sevilla
Cecilia Sirvent
Charo Rodríguez-Bobada
Claudia López de Atalaya
Claudia M^a Soler
Claudio López de Atalaya
Cristina Payá
David Gerona
David Hernández
David Sotelo
Denise Mut
Diandra Marqués
Elena Valls
Elia Sessé
Eloy Devesa
Elvira Gómez
Elvira Pomares
Emilio Pulido

Encarnación Molina
Enrique Mut
Enrique Pina
Esteban Jesús
Eugenia Tonda
Eva Sampere
Felipe Molina
Fernando Abad
Fernando Gil Guerrero
Fidel Gómez
Finuca Cardell
Fran Navazo
Francisca Suárez
Francisco Javier Lario
Francisco S. Berenguer
Fuensanta Cerezo
Fuensanta Medina
Gabriel Echávarri
Gemma Ramón
Germán Iborra
Germán Marqués
Guillermo Berenguer
Henoc Pérez
Ignacio Lloret
Inés Iborra
Inmaculada Briones
Irene Botella
Irene Compañy
Irene de Guezala
Irene Diana Guijarro
Irene Pérez
Irene Sampere
Isabel Cerezo
Isabel Domenech
Isabel Morató
Isabel Niñerola
Isabel Pérez
Isabel Quinto
Israel Galvañ
Itziar Mataix
Iván Botella
Izán Arques
Jaime Javier Crespo
Javier Carrasco
Jessica García
Jorge Huélamo
José Antonio Compañy
José Carrasco
José Domingo Niñerola
José Gómez
José Luis Gilabert
José Manuel González
José Niñerola
Josep Amand Tomás

Juan Carlos Gómez
Juan Enrique Fabri
Juan Francisco Navarro
Juan Luis Sánchez
Juan Manuel Vázquez
Juan Miguel Arribas
Juana Asensio
Laura Cuenca
Leyre Borell
Lirios Huélamo
Lirios Llorens
Lola Alcaraz
Lorena Rodríguez
Lorena Romans
Loreto Bonmatí
Lourdes Carretón
Lourdes Martínez
Lucas Gómez
Lucía Devesa
Luis Claver
Luis Miguel Valls
Luis Mira
Luna Vázquez
M^a Asunción Marcilla
M^a Aurora Alonso
M^a Dolores Faz
M^a Elisa Jordá
M^a Enriqueta Calpena
M^a Esther Navas
M^a Isabel Bermejo
M^a Jesús Ramos
M^a Jesús Rubio
M^a José del Valle
M^a Pilar Guiu
Manuela Hernández
Manuela Pastor
Mar López de Atalaya
Marcos Carrasco
Mari Carmen González
Mari Carmen Jordá
Mari Luz Chamorro
María Manero
María Navarro
María Teixeira
María Torrijo
Maribel Hurtado
Maribel Martínez
Marina García
Marina Martínez
Mateo Rincón
Mati Mira
Mayalen Pérez
Miguel Ángel Ballesta
Miguel Ángel Compañy

Miguel Ángel López
Miguel Ángel Pérez
Miguel Bermejo
Miguel Valls
Mikel Echávarri
Mónica A. Rodríguez
Mónica Gómez
Natalia González
Neus Rico
Nicolás Cuenca
Nuria Fabri
Nuria Martínez
Óscar Arques
Pablo Fabri
Pablo Martínez
Pablo Pascual
Paola Navarro
Patricia Berenguer
Patricia Medina
Pau Colomina
Pau García
Paula Tomás
Pedro Bellido
Pedro Jesús Muñoz
Pedro Martínez
Pilar Mayor
Rafael Amat
Rafael Baeza
Ramiro García
Ramón Estébanez
Rebeca Mendiluces
Roberto Gutiérrez
Roger Costa
Rosa Faja
Rosa Lloret
Rosana González
Rosario García
Rosario Orozco
Salvador Gómez
Sandra Sampere
Sergio Tortosa
Sofía Gómez
Sofía López
Sol Martínez
Teresa Compañy
Teresa M^a Martínez
Tomás Bordera
Valentina Mindrescu
Verónica Mataix
Verónica Tresáncoras
Vicente Devesa
Víctor García
Violeta Trives

PROGRAMA DE FESTES 2026

DIA 19
21:00 Plantà de la portalà.
22:00 Sopar de la plantà.

DIA 20
22:00 Inauguració de la Barraca. Sopar i revetlla. Coca amb tonyina i bacores

DIA 21
11:00 Esmorzar popular.
13:30 Reunió en el punt SÈNECA-EL ÀGUILA per a degustar cervesa amb la companyia dels nostres amics i amigues.
14:30 Dinar dels barraquers i les barraqueres.
17:00 Esperarem el resultat del lliurament del premi.
22:00 Sopar i revetlla.

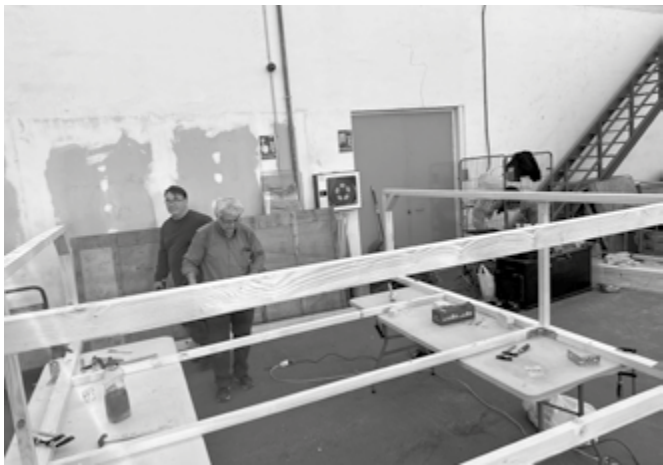
DIA 22
11:00 Esmorzar popular.
13:30 Reunió en el punt SÈNECA-EL ÀGUILA per a degustar cervesa amb la companyia dels nostres amics i amigues.
14:30 Dinar dels barraquers i les barraqueres.

21:00 Concentració per a participar en l’Ofrena de Flors, amb la Foguera Sèneca-Autobusos, acompanyats per la Societat Musical l’Harmonia d’Alacant.
22:00 Sopar i revetlla.

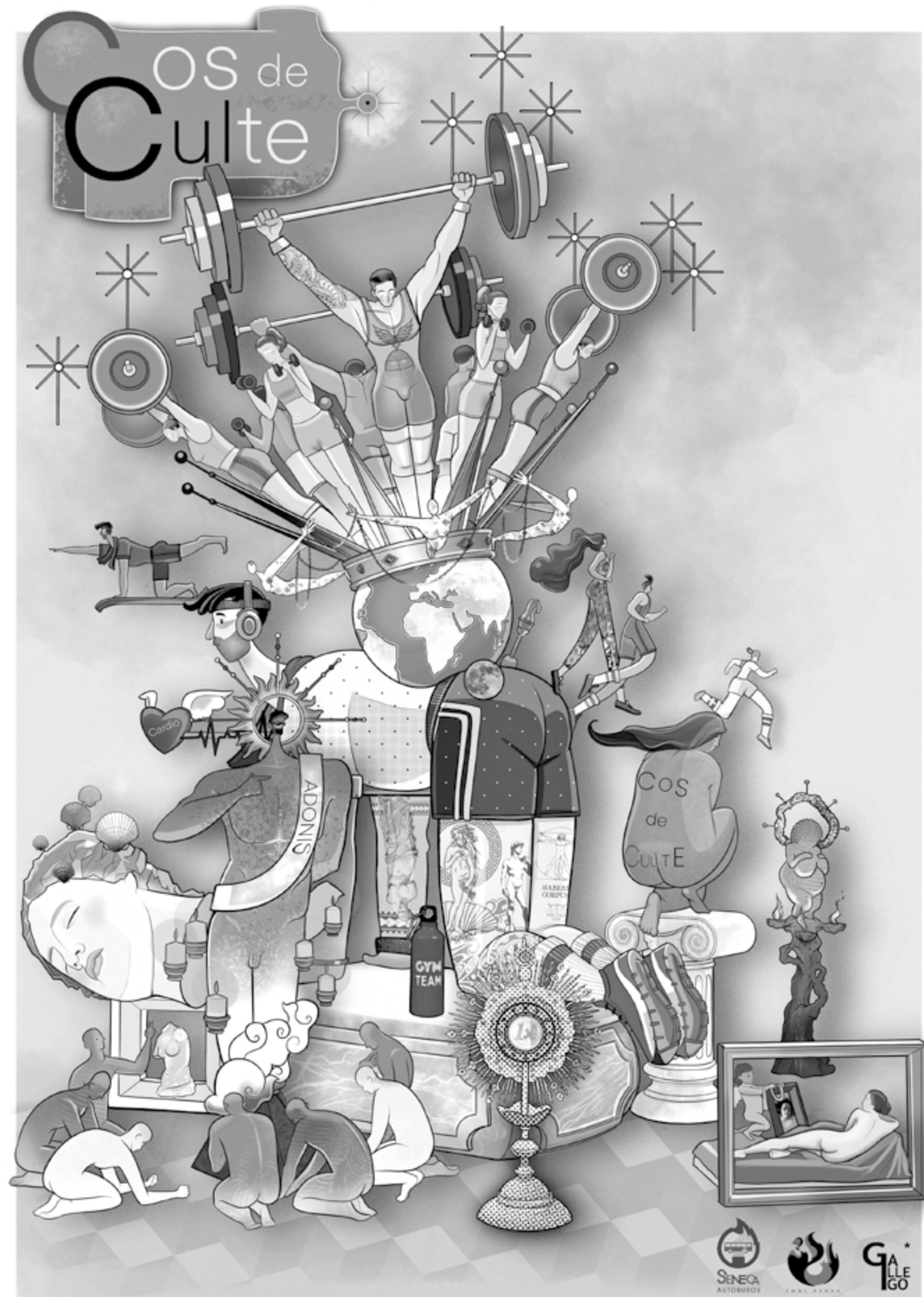
DIA 23
11:00 Esmorzar popular.
13:30 Reunió en el punt SÈNECA-EL ÀGUILA per a degustar cervesa amb la companyia dels nostres amics i amigues.
14:30 Dinar dels barraquers i les barraqueres.
22:00 Sopar i revetlla.

DIA 24
12:00 Cercavila i missa en valencià en la parròquia dels Caputxins.
14:30 Dinar oficial.
24:00 Palmera des del Benacantil.
A continuació, cremà de les fogueres i de la portalà de la Barraca.

DIA 30
20:00 Reunió de tancament de l’exercici 2026 i apertura del 2027.

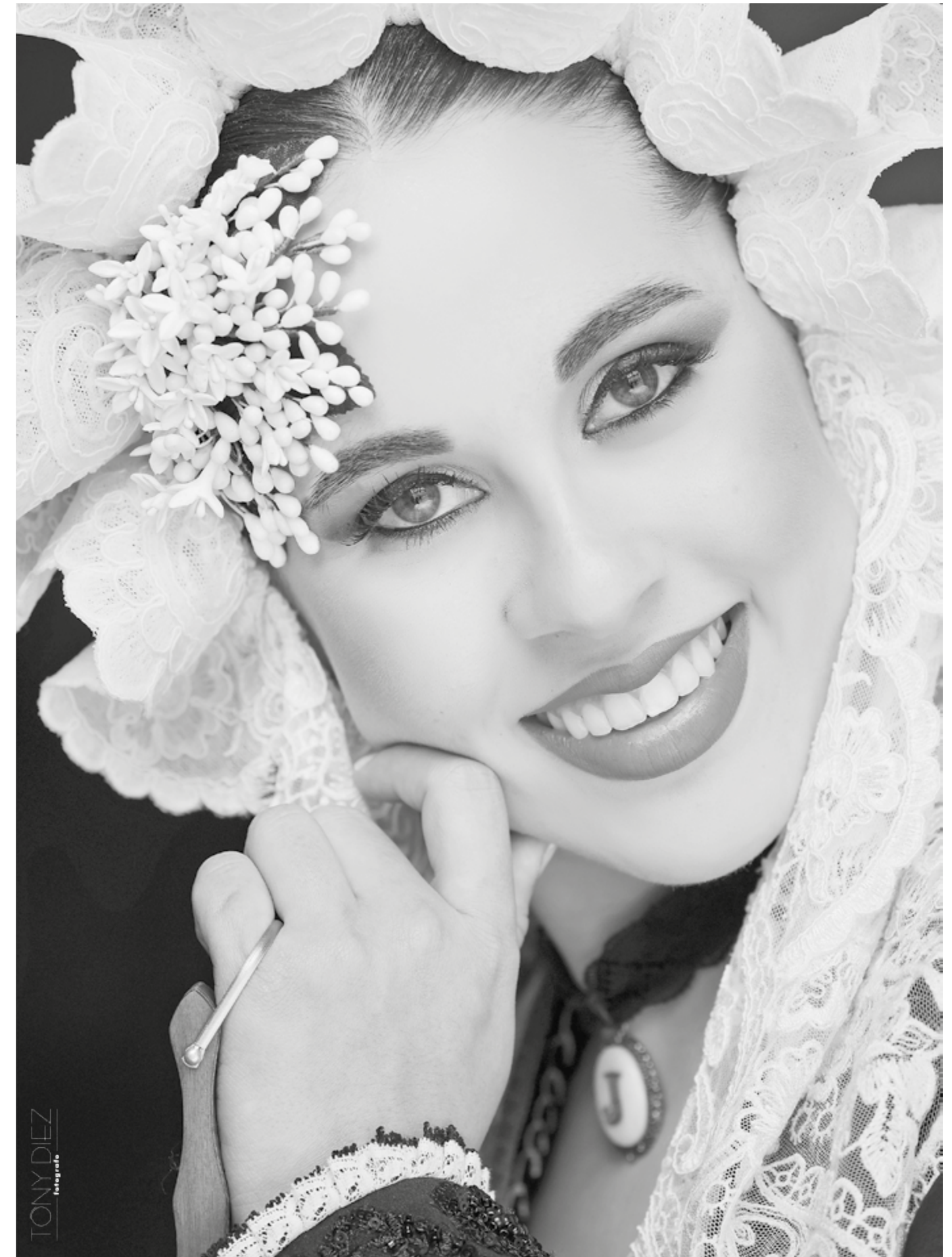


Foguera



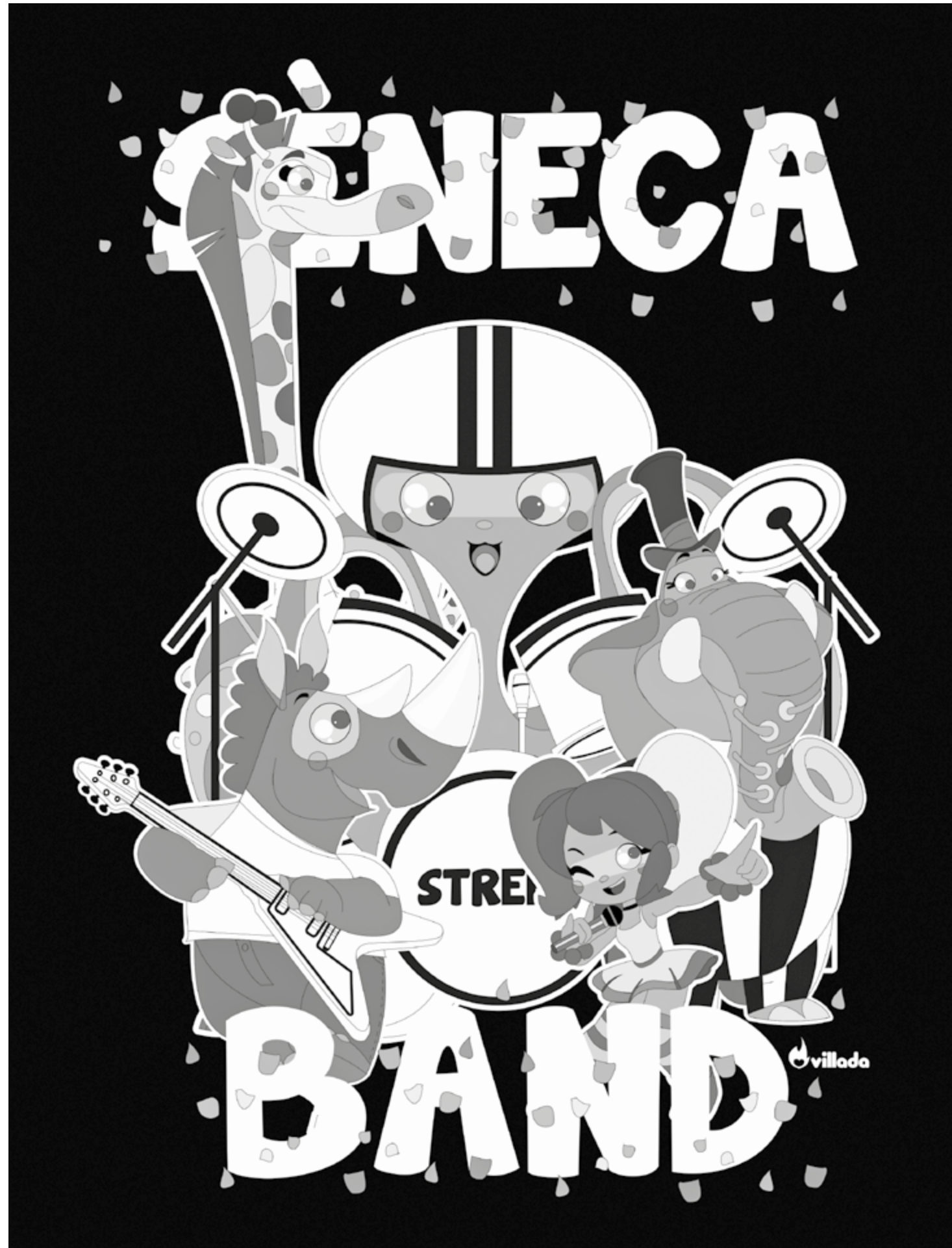
Cos de culte. José Gallego i Toni Pérez

Bellea



Jessica García Marqués

Foguera infantil



Sèneca Street Band. Òscar Villada

Bellea infantil



Iris Arandia Torrijo

Dames d'Honor infants



Valeria Amengual Mayans - Valentina Gómez Mindrescu

Dames d'Honor



Anna Pascual Sessé - Inés Iborra Mira



